Opłata pocztowa uiszczona ryczałtem. Dzisiejszy numer zawiera 10 stron.

WIADOMOŚCI CODZIENNE

Rok 1 | Łódź, Sobota dnia 24 lipca 1926 r. | **Numer pojedyńczy 20 groszy** | № 84

Redakcja otwarta codziennie od godziny 9-ej rano do godziny 8-ej wieczorem bez przerwy. Redaktor przyjmuje od godziny 6-ej do 7-ej wieczorem. || Dyrektor wydawnictwa przyjmuje od 11-1 przed południem. Administracja czynna codziennie od godziny 9-ej rano do godziny 7-ej wieczorem bez przerwy. || Adres Redakcji i Administracji: Łódź, Zawadzka 7. Tel. 13-44. I Filja Administracji: Łódź, ulica Piotrkowska Nr. 35. II Filja Administracji: Łódź, Nowomiejska 15. Telefon 34-97.

Wład. Grabski postawiony w stan oskarżenia

za zawarcie umowy szkodliwej dla państwa.

Warsz. spraw. parl. „Wiad. Codz." (Gr.) telef.

W dniu wczorajszym odbyło się posiedzenie specjalnej komisji, wyłonionej w celu przeprowadzenia rewizji monopolu zapałczanego.

Obszerny referat wygłosił poseł Henryk Wyrzykowski (Wyzwolenie), który przy końcu swego przemówienia postawił 3 wnioski:

1) domagający się postawienia w stan oskarżenia byłego premjera i ministra skarbu Władysława Grabskiego za zawarcie niekorzystnej i szkodliwej dla państwa umowy,

2) pociągnąć do odpowiedzialności dyscyplinarnej wszystkich urzędników, którzy maczali palce przy zawieraniu tej niekorzystnej umowy,

3) dokładne zrewidowanie kontraktu na mocy, którego monopol zapałczany dostał się w obce ręce.

Obrady nad ustawą o cudzoziemcach.

Warsz. spr. parl. „Wiad. Codz." (Gr.) telef.

Wczoraj o godz. 11 przed południem rozpoczęła się kolejna konferencja ministerjalna pod przewodnictwem ministra spraw wewnętrznych nad projektem ustawy regulującej sprawę pobytu cudzoziemców w Polsce.

Po opracowaniu tego projektu przez ministerjum wejdzie on pod obrady rady ministrów.

Miljon dolarów dziennie skupuje Bank Polski.

Warsz. spr. parl. „Wiad. Codz." (Gr.) telef.

Od kilku dni Bank Polski skupuje wielkie ilości dolarów — przeciętnie 1 miljon dolarów dziennie.

Wielka zwyżka złotego wywoła przełom w nastrojach posiadaczy dolarów.

Komisja administracyjna.

Warsz. spr. parl. „Wiad. Codz." (Gr.) telef.)

W dalszym ciągu obraduje od godz. 8 i pół komisja administracyjna, która dzisiaj zakończy drugie czytanie ustawy o powiatowych związkach komunalnych.

Unszlicht i Trocki następcami Dzierżyńskiego.

MOSKWA, 23. 7. Szefem G. U. P. ma być mianowany Unszlicht, były członek socjal-demokracji Królestwa Polskiego i Litwy, warszawianin z pochodzenia, bliski przyjaciel Dzierżyńskiego.

Unszlicht zajmował odpowiedzialne stanowiska w polskich instytucjach komunistycznych w Moskwie.

Prezesem wyższej Rady gospodarczej, którą kierował Dzierżyński, ma być mianowany Trocki.

104 stopnie gorąca.

Telegram własny.

NOWY JORK, 23. 7. W Nowym Jorku notowano wczoraj 96 stopni Fahrenheita, w Waszyngtonie upał doszedł do 104 stopni, co równa się prawie 57 stopniom Celsjusza.

POINCARE PRZY PRACY.

Herriot objął oświatę, Briand sprawy zagraniczne.

PARYŻ, 23.7. (W. A.) Nieoczekiwane trudności, jakie wyłoniły się w ostatniej chwili wskutek zajęcia opozycyjnego stanowiska przez radykałów, radykalnych socjalistów i, poniekąd, przez stronnictwa prawicowe, zostały dzięki energii Poincarego usunięto.

Poincare zdołał pokonać przeciwieństwa i po kilkakrotnych naradach z przedstawicielami poszczególnych ugrupowań udał się o godz. 1 min. 30 do prezydenta republiki, przedstawiając mu listę stworzonego przez się gabinetu.

PARYŻ, 23.7 (PAT) Skład nowego gabinetu francuskiego jest następujący:

Poincare — prezesura gabinetu, finanse i odbudowa,
Briand—sprawy zagraniczne,
Perrier—kolonje,
Bartou — sprawiedliwość oraz Alzacja i Lotaryngja,
Leygues—marynarka,
Sarraut—sprawy wewnętrzne,
Bokanowski—handel,
Tardieu—roboty publiczne,
Painleve—wojna,
Herriot—oświata,
Queuille—rolnictwo,
Fallieres—praca,
Marin—emerytury.

Poprawa kursu franka.

PARYŻ, 23.7 (A. W.) Wiadomość iż Poincare tworzy gabinet, wpłynęła na kształtowanie się kursu franka francuskiego nadzwyczaj dodatnio.

Już w godzinach rannych za jeden funt sterlingów płacono tylko 214 i pół franka, za dolara—44 franki. W godzinach popołudniowych, kiedy utworzenie gabinetu przez Poincarego stało się faktem dokonanym, funt szterlingów spadł do 209 franków za jednostkę.

PARYŻ, 23.7. (A. W.) — Dziś o godz. 3 po południu odbyło się pierwsze posiedzenie rady ministrów.

Wieczorem przedstawi Poincare gabinet swój prezydentowi Doumergue'owi.

Przed Izbą przedstawi się gabinet we wtorek, dnia 27 b. m.

Bojkot cudzoziemców w Paryżu

Sklepy nie sprzedają towarów. Szoferzy nie chcą ich wozić

Paryż, 23.7 Już trzeci dzień z kolei trwają w Paryżu szykany cudzoziemców. Niektóre sklepy nie chcą sprzedawać cudzoziemcom towarów, a turyści amerykańscy i angielscy skarżą się nieustannie w konsulatach na przykrości, jakich doznają w miejscach publicznych.

Szoferzy wielkich turystycznych samochodów, które obwożą cudzoziemców po mieście, odmawiają kierowania automobilami, obawiając się napadów tłumu.

W miejscach rozrywkowych, gdzie w sezonie letnim znajduje się szczególnie dużo cudzoziemców zdarzają się wypadki bijatyki pomiędzy Francuzami i Amerykanami.

Przed Follies Bergeres tłum usiłował zlinczować trzech pijanych Amerykanów, których policja z trudnością uratowała.

Prasa niemiecka o nowym gabinecie francuskim.

BERLIN, 23.7 (PAT). Omawiając utworzenie się nowego gabinetu francuskiego prasa stwierdza, że nowy rząd francuski odegra mniej więcej tę samą rolę, co swego czasu w Niemczech rząd Luthera—Strasemana.

„Vossische Zeitung" pisze, że bez zdenerwowania i bez animozji oczekuje czynów gabinetu Poincare-Briand-Herriot.

W odmęcie szpiegowskiego zalewu.

Działalność oficerów niemieckich.

KRAKÓW. 23.7 (Tel. wł.) Ostatnio wykryta afera szpiegowska jest jedną z największych, jakie zdarzyły się po wojnie w całej Europie. Głównem ogniskiem szpiegowskiem, gdzie zbierały się wszystkie nici, był Berlin, mimo, że według traktatu wersalskiego, Niemcy miały zabronione prowadzenie wywiadu w państwach sukcesyjnych. Siedziba centrali szpiegowskiej była na Wilendstrasse 42 w dzielnicy Schoeneberg w Berlinie, gdzie ogniskują się emigranci, i gdzie mieszczą się redakcje pism tych emigrantów. W akcji szpiegowskiej odgrywał dużą rolę oficer sztabu generalnego niemieckiego Kunische, który występował wśród ukraińców pod pseudonimem „Zaremba". Kunische, zarówno jak i inni oficerowie sztabu niemieckiego przenikali na teren Polski i tutaj utrzymywali ścisłe szpiegowskie stosunki z ukraińcami. Ukraińska organizacja „U. N. D. O.", (Ukraińska Narodowo-Demokratyczna Organizacja), jak wynika ze śledztwa, zbierała materjał i dokumenty i dostarczała je berlińskim wysłannikom.

KRAKÓW, 23.7. (Tel. wł.) —Najważniejsze biura i główniejsze nici akcji szpiegowskiej, zbierały się w Krakowie. Drugim, co do ważności, był Przemyśl, trzecim Lwów. Szpiedzy nie mogli swobodnie działać we Lwowie, gdyż tam zwrócona jest silniejsza uwaga na akcję szpiegowską ukraińską, niż w Krakowie. Utrudniało to oczywiście robotę szpiegów, którzy przenieśli się do Krakowa ze swoim sztabem. W związku z tem aresztowano znowu 8 osób w Krakowie. Adwokaci ukraińscy tłumnie przyjechali do Krakowa, aby interwenjować w sprawie swoich klijentów.

KRAKÓW, 23.7. (Tel. wł.) W Krakowie, Przemyślu i Lwowie śledztwo wykryło w czasie rewizji plany mobilizacyjne prawie wszystkich D. O. K., tajne rozkazy, aparaty fotograficzne nowego typu, używane od niedawna przez rząd niemiecki, a świadczące niezbicie, ze zostały dostarczone z Berlina, wiele broni palnej i materjałów wybuchowych.

Sprawa prok. Maliny na forum senatu.

Wasz. spr. parl. „Wiad. Codz." (Gr.) telef.:

W dniu wczorajszym na posiedzeniu senatu poruszona była sprawa interpelacji Koła Żydowskiego, P. P. S., „Wyzwolenia" i Klubu Pracy co do prok. Maliny i sędziego Rudki, osławionych w procesie Steigera.

Na wniosek sen. Ringla sprawę tę odesłano do komisji prawnej, która ją w dniach najbliższych rozpatrzy.

Dochody i rozchody państwowe w ubiegłym miesiącu.

Suma dochodów państwowych w ubiegłym miesiącu wyniosła przeszło 150 miljonów zł. W ten sposób—łącznie z dochodami poprzednich miesięcy, które nie dosięgały jeszcze tej wysości — uzyskano w ciągu pierwszego półrocza r. b. 52 proc. wpływów w stosunku do całorocznego preliminarza budżetowego, co świadczy z jednej strony o ścisłem preliminowaniu dochodów, z drugiej zaś o energicznej akcji rządu w kierunku wykorzystywania wszystkich źródeł dochodowych.

Zaznaczyć należy, że w dochodach za czerwiec uzyskano z administracji łącznie z daninami publicznemi 97,6 milj. zł., z przedsiębiorstw państwowych 7,3 milj. zł., z monopolów 45,2 milj. zł.

Również i wydatki państwowe — dzięki akcji oszczędnościowej — nie przekroczyły w ciągu pierwszego półrocza r. b. dozwolonej prowizorjami granicami maksymalnej.

Zniesienie attachés wojskowych przy polskich placówkach dyplomatycznych.

Warsz. sprawozd. parlam. „Wiad. Codz." (Gr) tel.:

Rada ministrów przyjęła wniosek nagły ministra spraw zagranicznych, p. Zaleskiego, uzgodniony z opinją Marszałka Piłsudskiego w sprawie skasowania stanowisk attaches wojskowych przy polskich placówkach dyplomatycznych.

Uchwała ta ma być wyrazem pokojowości polityki polskiej.

Skasowane będą wszystkie attaches wojskowe prócz przewidzianych przez traktaty, a więc wniosek dotyczy placówek w Berlinie, Moskwie, Rzymie, Londynie, Tokjo i Tallinie.

Likwidację attaches przeprowadzi ministerstwo spraw zagranicznych w porozumieniu z min. spraw wojsk.

Etaty attaches, jak pomocników i podoficerów kancelaryjnych oraz kredyty, wyrażające się sumą 43.750 zł. miesięcznie, pozostaną budżecie min. spr. zagr. celem wzmocnienia obsady personalnej placówek dyplomatycznych.

Połączenie komunistów z socjalistami.

SOFJA, 23 (PAT) Po długotrwałych rokowaniach nastąpiło połączenie socjalistycznych związków zawodowych z dawnymi związkami komunistycznemi istniejącymi obecnie pod nazwą „niezależnych".

Rokowania te podjęte zostały na skutek uchwał bałkańskiej konferencji związków zawodowych, odbytej w kwietniu 1926 roku w Sofji z inicjatywy międzynarodówki amsterdamskiej.

Gdańsk niezadowolony z wyroku.

GDAŃSK, 23. 7. (PAT). Prasa tutejsza, ogłaszając wyrok Trybunału Rozjemczego niemiecko polsko-gdańskiego w sprawie katastrofy kolejowej pod Starogardem, donosi na podstawie informacji ze źródeł niemieckich, że ministerstwo komunikacji Rzeszy udzieli poparcia oficerom katastrofy w ich akcji, zmierzającej do uzyskania odszkodowań.

SENACKIE GADU, GADU...

Senator Szarski (Ch. N.) zreferował nowelę do ustawy o upoważnienie ministra skarbu do

regulowania obrotu pieniężnego

z krajami zagranicznemi oraz obrotu obcemi walutami. Referent jest zdania że przepisy dewizowe wogóle są zbyteczne, ponieważ jednak takie przepisy istnieją we wszystkich państwach powojennych, przeto zaleca przyjęcie tej ustawy.

Senator Krzyżanowski (Klub Pracy) wyraża zdanie, że powinno się ograniczyć możność zawierania umów w obcej walucie tylko do tych wypadków, kiedy umowa jest zawarta z cudzoziemcem. Zawieranie umów w obcej walucie przez obywateli kraju uważa za szkodliwe.

Senator Szereszewski (K. Ż.)

uważa, że represje w sprawie obrotu obcą walutą nie prowadzą do niczego.

Ustawę przyjęto bez zmian.

Następnie sen. Krzyżanowski (Klub Pracy) zreferował ustawę o podatku od lokali. Ustawa ta zastępuje jednym podatkiem 3 dotychczasowe i obniża ogólną sumę z 35 na 8 proc. podstawowego komornego.

Senator Koerner (Koło Żydowskie) proponuje, aby podatek od lokali pobierany na rzecz miasta, mógł być użyty

wyłącznie na cele rozbudowy

tych miast. Tego samego zdania jest senator Thulie (Ch. D.).

W głosowaniu przyjęto całą ustawę wraz z poprawką

sen. Koernera

uzupełnioną na wniosek

sen. Szereszewskiego,

tem, że postanowienie to wejdzie w życie dopiero 1 stycznia przyszłego roku.

Bez zmian przyjęto nowelę do ustawy o szkołach akademickich. Następnie sen. Baliński omówił wniosek senatora Thulie o przedstawieniu noweli do prawa małżeńskiego z roku 1836, obowiązującego w byłej Kongresówce. Wniosek sen. Thulie domaga się zmian prawa małżeńskiego w tym sensie, aby przy małżeństwach mieszanych

rozwiązanie małżeństwa zależało od władzy,

która dawała ślub, a nie od tego, do jakiego wyznania należy strona pozwana.

Druga rezolucja sen. Thulie zmierza do uchylenia artykułu prawa małżeńskiego z roku 1836, który uprzywilejowuje wyznanie prawosławne. Obie rezolucje uchwalono.

Sen. Jackowski referował ustawę o nieuczciwej konkurencji. Komisja senacka wniosła, aby przywrócono artykuł, którjby dawał rządowi nakazywania, aby pewne

towary w handlu detalicznym sprzedawane były w przepisanych jedynie ilościach.

Sen. Adelman zgłosił poprawkę, według której nie „ażeby pewne towary w handlu detalicznym musiały być sprzedawane w oznaczonych jednostkach", a tylko „żeby fabryki dostarczały ich w tych jednostkach". Ustawę przyjęto z poprawkami komisji oraz z poprawkami sen. Adelmana.

Następne posiedzenie dnia 30 b.m. o godz. 10 rano.

Ceny letnisk podmiejskich.

Urząd wojewódzki komunikuje w sprawie cen na letniska w roku 1926 obowiązujących w powiecie brzezińskim

Ceny te są cenami stałemi maksymalnemi za cały czas letniskowy t. j. od miesiąca maja do miesiąca września:

Miejscowość	Za jeden pokój	Za jeden pokój z kuchnią	Za dwa pokoje z kuchnią
Andrespol	80 zł.	180 zł.	220 zł.
Hulanka	70 „	120 „	160 „
Zielona Góra	80 „	160 „	200 „
Justynów	80 „	180 „	220 „
Gałków Mały	80 „	160 „	220 „
Gałków	80 „	2 0 „	220 „
Borowa	60 „	120 „	150 „
Różyca	120 „	160 „	250 „
Żakowice Stare	80 „	160 „	250 „
Żakowice Nowe	100 „	220 „	260 „
Wille w Różycy	160 „	300 „	400 „

Henry Ford o swych robotnikach.

Wiedeńska „Freie Presse" z 22 b. m. umieszcza 2-gi artykuł H. Forda, z którego poniżej podajemy najważniejsze ustępy.

Nie posiadamy wprawdzie stałej skali płac robotniczych, ale mamy zasadę, aby robotnik w naszych przedsiębiorstwach wyrutynowany

nie zarabiał mniej niż 6 dolarów dziennie.

Uważamy taką płacę robotniczą za sposób pomniejszenia kosztów produkcji. 60 proc. naszych ludzi otrzymuje jeszcze wyższe płace. Zaprowadziliśmy również 8-godzinny dzień pracy (który w Ameryce ustawowo nie obowiązuje), a to dlatego, ponieważ tylko przy ośmiogodzinnym czasie pracy robotnik jest w stanie dać **trwałe** maximum swych możliwości.

Nie trzymamy się ściśle podziału robotników według zawodów. Posiadamy w przedsiębiorstwach naszych ludzi pochodzących ze wszystkich krańców świata i należących do wszystkich możliwych zawodów, od buchalterów i lotników począwszy, a skończywszy na zoologach i cynkografach. Stawiamy robotnika tam, gdzie w danej chwili jest wolne miejsce i

nie liczymy się jego przynależnością zawodową.

Prowadzimy jednak ewidencję fachowców w tym celu, aby w razie potrzeby mieć odnośnego fachowca pod ręką.

Nie wierzymy w użyteczność instytucji filantropijnych dla robotników. Staramy się, aby każdy

zebrał tyle oszczędności,

aby mógł przetrwać czas ewentualnych kryzysów. Jednakowoż niejednokrotnie choroba pochłania nawet największe oszczędności. W tym wypadku staramy się o dawanie pożyczek.

Praca w przedsiębiorstwach naszych rozłożona jest na bardzo wiele pojedyńczych części składowych, które z natury rzeczy są nader monotonne. Bez takiego podziału pracy nie może robotnik dojść do szybkiego i łatwego wykonywania swych czynności, które jedynie umożliwiają wysokie płace. Jest jednak bardzo dużo ludzi, którzy chętnie wykonywują tego rodzaju monotonne prace, bardzo wielu ludzi prawie zarabia na utrzymanie bez nalężenia umysłu. A wiemy z doświadczenia, że

ta monotonność pracy wcale nie szkodzi robotnikom

ani pod względem fizycznym, ani psychicznym.

Tego rodzaju podział pracy na pojedyńcze nieskomplikowane, aczkolwiek monotonne czynność ma jeszcze jedną zaletę: zaletę natury społecznej: Oto pozwala on wprowadzić w mechanizm produkcyjny starców, ślepych i innych ludzi ułomnych. Jest to dla tych ludzi szczęściem, bo chroni ich przed nędzą i żebractwem.

Ile straciła Anglja na strajku górników.

LONDYN, 23. 7. (PAT). W Izbie Gmin zakomunikowano, że straty w czasie strajku generalnego wyniosły 10 miljonów ft. st., straty w eksporcie, w dochodach okrętowych i kolejowych — 64 miljony, ubytek zarobków w górnictwie — 25 miljonów, w innych gałęziach przemysłu — 10 miljonów, wreszcie obniżenie się cen krajowej produkcji z powodu zmniejszenia konsumcji zubożałej ludności robotniczej — 20 miljonów ft. st.

Wizyta polityka amerykańskiego u p. Prezydenta Mościckiego

Dziś w godzinach porannych przyjęty był przez p. Prezydenta Rzeczypospolitej na dłuższem posłuchaniu pan Winter, korespondent pism amerykańskich, autor książki angielskiej o Polsce.

W godzinach przedpołudniowych p. Prezydent Mościcki przyjął p. premjera Bartla.

Litwa odpowie przed Ligą Narodów za swoje grymasy i niewykonanie umów międzynarodowych.

Na ostatniem posiedzeniu międzynarodowej komisji tranzytowo-komunikacyjnej w Genewie rozpatrywane były sprawy, blisko nas obchodzące, a mianowicie spław na Niemnie i komunikacja kolejowa.

Sprawy te zostały przez komisję jednomyślnie przekazane podkomisji dróg wodnych do zbadania — wbrew jedynie głosowi delegata litewskiego.

Jak wiadomo, rząd litewski nie wykonywa zupełnie zobowiązań zawartych w konwencji kłajpedzkiej, to też całokształt uchybień rządu litewskiego będzie rozpatrywany na najbliższem posiedzeniu Rady Ligi Narodów. Domagają się tego wielkie mocarstwa, które konwencję kłajpedzką podpisały, t. j. Francja, Anglja, Włochy i Japonja.

Zwycięstwo Francuzów w Syrji.

LONDYN, 23. 7.

Z Beyrouthu donoszą, że Francuzi po ciężkich walkach odnieśli wielki sukces nad Druzami, którzy pozostawili 200 zabitych i 300 jeńców. Dzięki temu zwycięstwu zabezpieczone jest ponowne podjęcie ruchu na linji kolejowej Bagdad — Damaszek.

Dunaj wylewa.

BELGRAD, 23. 7. — W ciągu środy poziom wody na Dunaju podniósł się tak znacznie, iż zachodzi obawa nowej katastrofy powodzi. W okolicach Karawukowa woda przerwała tamę zalewając pięć wsi. W mieście Kruszewacz z powodu oberwania chmury runęło kilka domów i komin fabryczny.

Trąba powietrzna

BUKARESZT, 23. 7. (Tel. wł.) — W miejscowości Purias w Siedmiogrodzie. szalała trąba powietrzna. Zwaliło się 20 budynków, a kilkanaście osób poniosło śmierć.

Po śmierci kata rewolucji.

„Komisarz ludowy We-Cze-Ki --Fouqaier-Tinville rewolucji rosyjskiej — nazywa się F. S. Dzierżyński i jest człowiekiem przeszło 40 letnim o łagodnych, niemal nieśmiałych formach obejścia. Żył, jak mówią, przez dłuższy czas zagranicą, studjował podobno we Wiedniu, Berlinie i Zurychu, a uchodzi za wykształconego człowieka o purytańskim sposobie myślenia i o charakterze bez żarzutu. Ktoś go porównał — nie pamiętam już, kto, ale napewno gdzieś to czytałem — z Franciszkiem z Assyżu. Jest rzeczą znaną, że w więzieniu warszawskiem kubły swoich współwięźniów sam wynosił i wypróżniał „bo ktoś musi najniższe czynności spełniać za wszystkich innych, aby ci inni byli od tego co najniższe uwolnieni". Sadysta czegoś takiego nie robi. Jako naczelny komisarz największym lękiem otaczanego i dziko nienawidzonego urzędu czyni Dzierżyński mojem zdaniem coś podobnego:„ załatwia rzecz okropną, ale nieodżownie konieczną w komunistycznej spólnocie rządzących".

Temi słowy scharakteryzował Dzierżyńskiego przed sześciu laty ideowy komunista Artur Holitscher w książce „Drei Monate in Sowjet-Russland".

Charakterystyka oczywiście wyidealizowana, ale zawierająca w sobie, zdaje się, przecie ziarenko prawdy. Bo Dzierżyński był nietylko potworem rewolucji bolszewickiej, ale musiało być w nim i coś z bohaterstwa tej rewolucji. Potwór i bohater — a w samie kat rewolucji, który ten swój okropny i krwawy urząd katowski wykonywał dobrowolnie i nie z niskich motywów, ale w przeświadczeniu zapewne głębokiem i niesamowicie mocnem, iż spełnia wielką misję w historycznem dziele. Inaczej załamałby się na pierwszy widok nieludzkich męczarń konających, którym sam śmierć żadawał, lub których na śmierć wysyłał.

Feliks Dzierżyński był Polakiem. Ale polskość jego nie miała nic wspólnego z jego krwawem rzemiosłem, które w oczach jego było misją. Tak, jak żydowskość Trockiego nie ma nic wspólnego z jego stanowiskiem w rewolucji rosyjskiej. Dzierżyński jest najlepszym kontrargrmentem na brednie antysemickie o rzekomym żydowskim charakterze przewrotu bolszewickiego. Kat rewolucji — męczennik jak chce Holitscher — był Polakiem. A gdźie Lenin, Kalinin, Stalin, Cziczerin, Krasin, Rykow... Naturalnie, jest i Trocki, Kamieniew, Zinowiew, Joffe, Radek... Jednem słowem — wielki, krwawy eksperyment socjalny, robiony przez Rosjan, przepojony duchem rosyjskim, ale przy czynnej pomocy doktrynerów różnych narodowości. Potwór, bohater, kat i męczennik tego krwawego eksperymentu zmarł onegdaj. Swemu dziełu zasłużył się dobrze. Czy także ludzkości? — oto pytanie, na które my, współcześni, możemy odpowiedzieć tylko — negatywnie. Jak odpowie przyszłość i historja — któż .to może przewidzieć?

Dr. W. Berkelhammer.

FRANCJA W DOBIE INFLACJI.

Panika — nędza — rozruchy — spekulacja — orgje w lokalach nocnych.

(Korespondencja własna „Wiadomości Codziennych").

Paryż przeżywa obecnie gorączkę, którą Polska zna aż nadto dobrze z czasów inflacyjnych. Rozmiary gorączki tej są jednak w Paryżu o wiele większe, a intensywność jej jest o wiele silniejsza, niż swego czasu w Polsce. A to nie tylko dlatego, ponieważ ludność paryska, znana ze swego temperamentu, przeżywa wypadki w sposób bardziej gorący, ruchliwy i nerwowy, aniżeli inne narody, lecz przedewszystkiem dlatego, poniewaz stosunki gospodarcze i społeczne Francji są tego rodzaju, iż plaga dewaluacji

czyni tam większe spustoszenia,

niż wszędzie indziej.

Francja jest krajem rentjerów. Posiadanie papierów rentowych jest w Francji objawem tak powszechnym, że posiadaczy papierów takich znaleźć można nawet w najniższych warstwach społeczeństwa.

Przez dziesiątki lat były tu obligacje państwowe uważane za nienaruszalną świętość majątkową. Lokowano w nich mniejsze lub większe oszczędności, a uważano lokatę tę za najpewniejszą w świecie. Jednem słowem nigdzie nie miano dla papierów wartościowych wogóle, a dla papierów państwowych w szczególności takiego respektu jak we Francji. I oto cały ten gmach zbudowany z solidnych, przez tradycję spajanych pojęć, wali się w gruzy... Banknoty, ten par excelence papier państwowy, ta świętość nad świętościami w oczach każdego Francuza,—codziennie tracą na wartości.

W sklepach zniknęły w ostatnich dniach cenniki. Właściciele sklepów żywnościowych sprzedają towary swe tylko w ograniczonych ilościach po cenach oficjalnych, większą zaś część towarów sprzedawana jest uprzywilejowanym klijentom wprost do domu — naturalnie po odpowiednich cenach.

Na przedmieściach przyszło w poniedziałek do burzliwych demonstracji przed piekarniami, ponieważ piekarze, w oczekiwaniu podwyższenia cen urzędowych, wypiekli małą tylko ilość chleba.

Od niedzieli począwszy zanotowano 17 samobójstw. Na Quaid' Orsay

rzuciła się kobieta z trojgiem dzieci do Sekwany.

Była to żona wyższego oficera, który podczas wojny został ciężko ranny, a obecnie dostaje pensję 500 fr. (2 funty) na mies. Na bulwarach widać o każdej porze dnia tłumy żebraków, między którymi jest dużo takich, po których wyglądzie łatwo poznać, że tylko najskrajniejsza nędza zmusiła ich do wyciągnięcia ręki po jałmużnę.

W poniedziałek przyszło do zaburzeń w halach targowych, gdy publiczność dowiedziała się, że cena mięsa i ryb po raz drugi w dniu tym została podwyższona. Najstraszliwszem jest położenie urzędników państwowych i prywatnych.

A już

najgorzej powodzi się profesorom uniwersytetów,

których pensja miesięczna wynosi obecnie około 800 franków (około 15 dolarów).

Olbrzymie masy „gości" z zagranicy nawiedzają obecnie Francję. Publiczność zachowuje się wobec nich wprost wrogo, gdyż skupują oni za bezcen wszystko, co im się pod rękę nawija. Lecz kupcy paryscy już „zmądrzeli„. Zrozumieli, że pliki banknotów frankowych nie są ekwiwalentem za oddanie towaru. Nie spieszą się więc z sprzedażą, a gdy sprzedawają, żądają takich cen, które się cudzoziemcom już nie opłacają. Dowiedzieli się bowiem tajemnicy „krycia" się dolarami, lub innemi walutami pełnowartościowemi...

To też cudzoziemcy szukają naiwnych po przedmieściach i — znajdują ich. Zapadłe uliczki przedmieści paryskich, gdzie nigdy noga cudzoziemca nie postaje, roją się teraz od anglików, niemców i amerykanów. W tych zapadłych uliczkach niejeden jeszcze znajdzie się dziś właściciel sklepu, który uważa się Bóg wie za jakiego paskarza, jeżeli uda mu się otrzymać od cudzoziemca jakąś fantastyczną—jak mu się wydaje—ceną—za swój towar. To też dziś można jeszcze zjeść w tych stronach wyśmienity obiad za cenę 6—7 franków (około 40 groszy), a flaszkę wybornego wina można otrzymać za 1 i pół franka.

Nadzwyczajny

ścisk panuje w lombardach.

Ludzie zastawiają kosztowności i pamiątki rodzinne, aby uratować się przed śmiercią głodową. Lecz oprócz tych pożałowania godnych nędzarzy pełno tam spekulantów, którzy biorą tam umyślnie pożyczki, spekulując na dalszy spadek franka.

Nigdy jeszcze ruch na kolejach francuskich nie był tak silny jak w ostatnich tygodniach. Taryfa kolejowa jest w porównaniu z ogólnym poziomem cen bardzo niska. Pociągi są zawsze przepełnione, to też podróżowanie nie jest dziś we Francji specjalną przyjemnością. Pociągi jednak nie są wcale przezełnione turystami, lecz ludzie, którzy wyjeżdżają na prowincę w celu poczynienia zakupów. Ponieważ Paryż—jak powiedziano —

przeniknął tajemnicę dewaluacji,

nie daje się już „naciągnąć". Na prowincji jednak poczciwi mieszczanie nie stracili jeszcze całego respektu dla zdewaluowanego franka tak, że można tam jeszcze zakupywać towary po bajecznie niskich cenach.

Ciekawą jest rzeczą, że teatry i wszelkie inne lokale rozrywkowe są codziennie przepełnione. W barach i tringle-tanglach stoły zamawia się jeszcze za dnia. W dusznych lokalach nocnych wydaje się bajońskie sumy a to nie franki, lecz dolary.

Bawią się

tu cudzoziemcy: anglicy z wielkiej Brytanji i dominjów, hiszpanie, portugalczycy, japończycy. Awanturnicy wszystkich krajów tłoczą się tu masami i ma się wrażenie, że to nie Paryż, lecz jakaś miejscowość niedaleko kopalni złota, lub djamentów na dzikim zachodzie. A przypatrują się tym

orgjom hyjen inflacyjnych

mieszkańcy Paryża, których nędza i rozpacz doszły do najwyższych już granic.

at.

Orzeczenie komitetu finansowego w sprawie Gdańska.

GDAŃSK, 23.7. (Tel. wł.) Komitet finansowy Ligi Narodów obradujący w Londynie, wydał następujące orzczenie w sprawie podziału z dochodów celnych w Gdańsku. Komitet poleca Polsce, aby udzieliła Gdańskowi ekwiwalentu w walucie gdańskiej za różnicę spowodowaną spadkiem złotego w dochodach celnych Gdańska. Gdańskowi Komitet finansowy polecił, aby zredukował wydatki na administracji i pensje urzędników gdańskich. Pensje te nie mogą przewyższać poborów pobieranych przez urzędników Rzeszy.

Zagranica zadwolona z ekspose min. Zaleskiego.

GDAŃSK, 23.7. (PAT). Omawiając expose ministra spraw zagranicznych Zaleskiego „Danziger Neueste Nachrichten" stwierdzają rzeczowy charakter oświadczenia ministra. Z całem przekonaniem, pisze dziennik — można powiedzieć że minister polski uznaje szczerze konieczność prowadzenia polityki pokojowej. Duże znaczenie przypisywać należy oświadczeniu ministra o dobrej woli Polski w dążeniu do zawarcia niemiecko-polskiego traktatu handlowego.

Expose ministra spraw zagranicznych było pozbawione wszelkich frazesów, toteż z pewnością wywrze za granicą dodatnie wrażenie.

Fałszywe alarmy sowieckie.

Polska żywi rzekomo zamiary agresywne wobec Rosji.

Moskwa. 23.7 (Tel. wł.) „Izwiestja" uda, że Rosja jest zaniepokojona postawą Polski wobec Rosji i pisze:

Polska pragnie stać się ośrodkiem bloku przeciw Sowietom. Polska chciałaby odwrócić uwagę ludności na sprawy zagraniczne i wybrała sobie w tym celu Litwę. Jest to polityka pomysłu tych którzy pragną widzieć Polskę jako przewodniczkę w sojuszu państw bałtyckich, zwróconej przeciw Rosji. Także Liga Narodów upowiada się zawsze po stronie Polski, ile razy powstaje konflikt między Polską a Litwą.

Rząd rosyjski nie ma wprawdzie zamiaru ponosić przedwczesnych alarmów, jednakże opinja publiczna, jakoteż rząd Rosji sowieckiej w odpowiedniej chwili wyciągną odpowiednie konsekwencje.

„Izwiestja" opowiada nadto o rzekomej koncentracji wojsk i o powołaniu do szeregów żołnierzy znajdujących się na urlopach.

Polityka radykalnych sjonistów.

Wywiad korespondenta „Wiadomości Codziennych“ z inż. Robertem Strickerem.

Wiedeń w lipcu.

W rozmowie z Waszym korespondentem poruszył inżynier Robert Stricker jeden z przedstawicieli radykalnych sjonistów w komitecie akcyjnym szereg kwestji polityki sjonistycznej. Pan Stricker zaznacza, że wobec nowej sesji Komitetu Akcyjnego, radykalni sjoniści nie potrzebują specjalnie określić swego stanowiska. Obecne posiedzenie w Londynie zastaje te same stosunki jak dotychczas Odmawiamy Kom. Akc. prawa — powiada p. Stricker — wyboru Egzekutywy, nie wierzymy, by Komitet Akcyjny mógł wyłonić Egzekutywę zdolną do pracy i obdarzoną tą powagą i odpowiedzialnością, jakiej potrzebujemy. Dlatego też sądzimy, że tylko kongres, który winien być zwołany jaknajszybciej mo że powołać do życia Egzekutywę. Przed stawiciele radykalnych sjonistów wraz z ich zastępcami w Komitecie Akcyjnym oraz delegaci grup różnych krajów, mieli zamiar zwołać zjazd na 16 b. m. w Berlinie na prośbę jednak członków z Polski których obecność w sejmie jest nieodzowna — zostało to konferencja odwołana.

Zresztą, powiada p. Stricker, jest stanowisko radykalnych sjonistów wyczekujące. Sjoniści amerykańscy zwołali do Londynu zebranie centrum sjons kiego. W tem zebraniu będą też brali udział radykalni sjoniści także i w tym wypadku ich stanowisko jest wyczekujące. Program amerykańskich sjonistów zaznacza, że chce doprowadzić do uzgodnienia poglądów w sprawie wyboru nowej Egzekutywy i do ułożenia budżetu palestyńskiego, nie podaje natomiast na podstawie jakiej zasady ma się odbyć wybór Egzekutywy i ułożenie budżetu? Radykalni sjoniści zasadniczo są skłonni do współpracy z centrum sjons kiem, stosunek ich jednak do niego zależny jest od biegu wypadków.

Na pytanie, co sądzi o położeniu „Al Hamiszmar“ i „Ejt Liwnot“ w Polsce, odpowiada inż. Stricker, że wogóle o tem nic dostał wiadomości, nie korespondując też z posłem Grynbaumem ale sądzi, że połączenie się tych dwuch grup może się jedynie odnosić do polityki krajowej a nie ogólno-sjonskiej.

W Austrji radykalni sjoniści rozwijają silną propagandę, werbują członków do których należy szereg najaktywniejszych sjonistów. Z wielkiem oddaniem, przeprowadzają inżowie zaufanie radykalnych sjonistów własną akcję szekłową. Pośród radykalnych sjonistów we Wiedniu znajdują się kierownicy pojedynczych sekcji sjonistycznych i kierownicy naszych fundaszy: Keren Kajemeth i Keren Hajessod.

Inżynier Stricker jeszcze raz podkreśla, że radykalni sjoniści obecnie żadną miarą jakiejkolwiek Egzekutywie nie wyrażą zaufania, tem bardziej, że istnieje zamiar ponownego wytoczenia sprawy rozszerzenia Jewish Agency.

T. Nussenblatt.

Lloyd George o młodzieży i pokoju.

Podczas obrad 7-go kongresu międzynarodowego, towarzystwa dla szerzenia chrześcijaństwa, w którym biorą udział przedstawiciele 30 narodów, Lloyd George wygłosił przemówienie na temat: „Młodzież całego świata w obronie pokoju i dobrej woli“. Powiedział on m. in.:

Każda generacja ma do wykonania właściwe sobie najwyższe zadania. Od generacji, która obecnie do rasta, oczekujemy dokonania pracy nad przejściem od zorganizowanej przemocy do zorganizowanej sprawiedliwości. My, starzy, żyliśmy w epoce, gdy świat uważał zbrojenie i wojny za części nieodłączne ludzkiej cywilizacji. Młodzi muszą porzucić ten światopogląd, albowiem jeszcze straszniejsze i bardziej rujnujące wojny musiałyby nadejść, gdyby młodzież nie zatarła tej idei w pojęciach o cywilizacji. Europa była upojona ideą uzbrojenia się, aż doszło w roku 1914 do stanu delirium tremens, obecnie Europa upaja się potajemnie i posiada armje jeszcze większą, niż kiedykolwiek przedtem.

Podnosząc znaczenie arbitrażu w stosunkach międzynarodowych i międzyklasowych, Lloyd George powiedział, że pragnąłby, aby akcja w tym kierunku rozpoczęta była w roku 1914.

Z życia żydowskiego.

Parlament angielski uchwalił pożyczkę dla Palestyny.

LONDYN, 28 go lipca (tel. wł.). Na posiedzeniu izby gmin, odbytem w środę wieczorem, minister spraw kolonjalnych Amery referował sprawę pożyczki palestyńskiej w wysokości 4 i pół miljona funtów szerlingów. Minister Amery wskazał na konieczność tej pożyczki i zaznaczył, że kiedy Palestyna została zajętą przez armję brytyjską, kraj był strasznie zniszczony. Nie było tam żadnych dróg, oprócz tych, które wojsko same przeprowadziło dla swoich celów. W całym kraju jest tylko jedna linja kolejowa. Pożyczka ma być zużyta na cela gospodarcze i kulturalne w kraju.

Po referacie ministra Amery izba gmin uchwaliła pożyczkę.

Ze szkolnictwa palestyńskiego.

JEROZOLIMA. Wedle ostatnio ogłoszonej statystyki uczęszcza do 68 szkół żydowskich, istniejących w Tel Awiwie 9.471 uczniów i uczenic.

W szkołach tych czynnych jest 876 nauczycieli

Wśród szkół tych znajduje się 15 prywatnych freblówek, 4 prywatne szkoły elementarne, 11 szkół ortodoksyjnych, 5 muzycznych i jedna szkoła rysunków.

Produkcja tytuniowa w Palestynie.

JEROZOLIMA. Ze sprawozdania o plantacjach tytuniowych za rok 1925 wynika, że w roku tym plantacje tytuniowe obejmowały obszar 11.676 dunamów i wydały 677.801 kg. tytoniu. Plantacje północno-palestyńskie wydały 505.967 kg., a plantacje południowo-palestyńskie 171.834.

Zaznaczyć należy, że produkcja tytuniowa ilościowo w tym roku wpraw dzie spadła, lecz za to przedstawia się ona pod względem jakości daleko lepiej, niż w roku uprzednim, gdy plantatorzy i robotnicy nie mieli jeszcze dostatecznego doświadczenia w tej pracy.

75.000 dolarów na budowę gmachu seminarjum nauczycielskiego w Jerozolimie.

JEROZOLIMA, 23. 7. (Tel. wł.). Dawid Jellin otrzymał depeszę z Nowego Jorku, donoszącą, że zdołano pozyskać kwotę 75.000 dolarów na rzecz budowy gmachu dla hebrajskiego seminarjum nauczycielskiego w Jerozolimie.

Sumę tę zaofiarował Juljusz Rozenwald. Łącznie z tą ofiarą komitet budowy ma do dyspozycji sumę 150.000 dolarów.

Dawid Jellin spodziewa się uzyskać jeszcze 25.000 dolarów, niezbędnych dla ukończenia budynku.

Angielski spółki kupują ziemię w Palestynie.

JEROZOLIMA, 23 7. (Tel. wł.). Nadeszły tu wiadomości, iż niektóre spółki angielskie wysłały przedstawicieli swoich do Transjordanji celem zakupienia tam tanich gruntów.

W Palestynie powstają lasy.

JEROZOLIMA, 22 go lipca (Tel. wł.) Zgodnie z uchwałą dyrektorjum żydowskiego funduszu narodowego („Keren Kajemet Leisrael“) w początku roku przyszłego będą zasadzone na pugórkach w okolicy Ben-Szemen'u no we 80 000 drzew leśnych.

Ogółem zatem na pagórkach w Ben-Szemen będą zasadzone 100 tysięcy drzew leśnych.

O przestrzeganie przepisów religijnych.

NOWY-JORK, 23 go lipca (Tel. wł.) Na konferencji rabinów, odbytej w żydowskiem seminarjum teologicznem w New Jersey uchwalono asygnować 5 miljonów dolarów na przeprowadzenie agitacji w kierunku przestrzegania soboty i przepisów rytualnych, oraz na cele wychowawcze i filantropijne.

Komitet obrony Szwarcbarda.

Paryż, 23. 7. (tel. wł.). Utworzył się komitet celem skutecznej obrony Szwarcbarda.

Do komitetu weszli pp.: Leo Mockin (prezes), członek parlamentu francuskiego Leon Blum, poeta Andre Spire, Edward Flejg, adwokat Szlosberg, J. Najdycz, Szalom Asz, Dubnow, Krajnin, Czernikower, Efrojkin, Jakobson i in.

Wiedeński „Hakoach“ w Rydze.

RYGA, 23-go lipca (tel. wł). Drużyna wiedeńska „Hakoach'u“ pryjeżdża do Rygi w poniedziałek, dnia 26-go lipca o godz. 9-ej wieczorem. Drużyna „Hakoach'u“ będzie owacyjnie witana na dworcu.

Drużyna „Hakoach'u“ rozegra we wtorek, dnia 27 go b. m. mecz z drużyną R. F. K. na placu Y. M. C. A. w Rydze.

Mussolini jako lektor uniwersytecki.

RZYM, 23. 7. (Tel. wł.). Niezwykłą atrakcję uzyskał uniwersytecki kurs kultury włoskiej, zorganizowany w Perugji dla cudzoziemców i rozpoczynający się 25 lipca.

Jeden z wykładów wygłosi Mussolini na temat „Rzym antyczny na morzu“.

Wykład mający i polityczne podłoże, będzie niewątpliwie sensacją dnia i ściągnie tłumy słuchaczów.

Czytajcie, prenumerujcie i rozpowszechniajcie „WIADOMOŚCI CODZIENNE“.

Głos niemiecki o polskiej polityce pokojowej

Berlin, 23,7. (tel. wł.). „Berliner Tageblatt“ w artykule p. t. „Tony pacyfistyczne z Warszawy“ podaje dokładne streszczenie mowy ministra Zaleskiego w sejmowej komisji spraw zagranicznych i następnie pisze: Mowa ministra spraw zagranicznych zrobiła jaknajlepsze wrażenie w kołach, życzących sobie szczerze poko ju, podczas gdy elementy szowinistyczne nie są zadowolone. Sfery lewicowe chciałyby usłyszeć zdanie rządu o protokule genewskim i o układach lokarneńskich, co do których minist r zachował milczenie. Mowa ministra musi być uznana za odważne i uczciwe wyznanie, woli pokoju. Rzeczywiście nie myśli nowy rząd w Polsce o jakiejkolwiek wojnie zaczepnej. Pogłoski, jakoby mar szałek Piłsudski prowadził w Warszawie pewne pertraktacje z posłem angielskim i z jego namowy prowadził akcję podburzającą przeciw Rosji wśród wojska, nie mogą być brane serjo — absurd ten ogłosił nawet z trybuny sejmowej jeden z posłów z niezależnej partji chłopskiej.

KRONIKA ZAGRANICZNA.

NASTĘPCA TRONU RUMUŃSKI POGODZIŁ SIĘ Z RODZINĄ. „Westminster Gazette“ donosi na zasadzie informacyj, otrzymanych z kół oficjalnych, że książę Karol pogodził się już ze swoją rodziną, wskutek czego przywrócone mu będą tytuły i prawa następcy tronu rumuńskiego.

POLITYCZNA WIZYTA KS. SABAUDJI W ABISYNJI. Książe Sabaudji udaje się w najbliższym czasie do Abisynji, by rewizytować Ras Tafari'ego w imieniu króla włoskiego. Podróży tej przypisywane jest doniosłe znaczenie polityczne, gdyż ma ona być dowodem serdecznych stosunków, istniejących pomiędzy Włochami a Abisynją.

POD ADRESEM FRANCJI. Popolo d'Italia zamieszcza nader znamienne oświadczenie następującej treści: „Faszyzm nie ma bynajmniej zamiaru interwenjować w sprawach wewnętrznych innych krajów tembardziej, iż istnieją poważne przyczyny, przemawiające przeciw stosowaniu tej doktryny w innych państwach, a zwłaszcza sąsiadujących z włochami.

KONSORCJUM JAPOŃSKIE W MANDŻURJI. Utworzyło się potężne konsorcjum japońskie celem eksploatacji naturalnych bogactw, istniejących w Mandżurji. Budowa niezbędnych dróg żelaznych pochłonie według sprządzonych kosztorysów, 250 miljonów jenów. Koncesja udzielona na przeciąg dziesięciu lat.

NADZIEJA ZLIKWIDOWANIA STRAJKU GÓRNIKÓW W ANGLJI. Baldwin ma nadzieję, iż strajk węglowy zostanie szybko zlikwidowany. Sekretarz generalny związku górników oświadczył, że robotnicy wypowiedzieli się w stanowczy sposób przeciw zwiększaniu godzin pracy, gotowi są natomiast pertraktować w sprawie obniżenia zarobków.

TRUST METALURGICZNY SOWIECKO NIEMIECKI. Dzienniki paryskie donoszą o powstaniu w Niemczech wielkiego niemiecko-sowieckiego trustu metalurgicznego. Akcje, które pojawiły się już na giełdzie berlińskiej, znalazły bardzo chętnych nabywców.

NOWY LOT RZYM — BUENOS-AYRES. Do New Yorku przybył pułkownik Nobile, towarzysz Amudsena w wyprawie do bieguna północnego. Nobile oświadczył przedstawicielom prasy, iż zamierza odbyć w niedalekiej przyszłości lot Rzym — Buenos-Ayres na półsztywnym sterowcu, trzy razy większym od „Norwegji“.

NOWY METAL „BERYLJUM“. W londyńskiem laboratorjum uniwersyteckiem wynaleziono metal lekki, jak papier, mocny jak żelazo. Otrzymał on nazwę „Beryljum“. Prowadzone są obecnie doświadczenia nad zastosowaniem tego metalu przy budowie samolotów.

WIADOMOŚCI TELEGRAFICZNE.

Marszałek Piłsudski a mniejszości narodowe

BERLIN, 28-go lipca. (Tel. własny). „Tägliche Rundschau„, rozważając stosunek marszałka Piłsudskiego do mniejszości narodowych w Polsce, twierdzi, że marszałka Piłsudskiego nie można posądzić nawet o szczyptę przyjaznych tendencji dla Niemiec, czego dowodem jest fakt, iż żołnierze Piłsudskiego brali udział w powstaniu górnośląskiem.

Mimo jednakże imperjalistycznych tendencji, marszałek Piłsudski będzie się starał może uniknąć niebezpiecznych konfliktów z Niemcami, tak, iż stosunki mogą się ukształtować znośnie.

Wobec tego możnaby przypuścić, że o ile marszałek Piłsudski zdoła w zupełności przeprowadzić swą politykę, główne trudności na drodze do uregulowania kwestji mniejszości niemieckich w Polsce zostaną usunięte.

Kontrolerzy w ministerstwach.

Warsz. sprawozd. parlam. „Wiad. Codz." (Gr) tel.:

Na jednem z najbliższych posiedzeń rady ministrów, przedłoży minister Klarner projekt wprowadzenia do wszystkich ministerstw specjalnych kontrolerów, delegowanych przez ministra skarbu.

W zakres działalności tych kontrolerów wchodzić będzie utrzymywanie ścisłej łączności z ministerstwem skarbu, wykonywanie ustawowionych budżetów, planowanie współdziałania z innemi ministerstwami w akcji oszczędnościowej, opinjowanie z punktu widzenia budżetowego wszystkich zarządzeń, obciążających budżet ministerstwa lub budżet ogólny, wreszcie badanie wszelkich umów władz centralnych, zobowiązujących państwo pod względem finansowym.

Państwo zrzeka się podatku od nieruchomości na rzecz miast.

Dowiadujemy się, iż związek miast zwrócił się do ministerstwa skarbu z prośbą o zrzeczenie się przez państwo podatku od nieruchomości w latach 1926, 1927 i 1928 na rzecz rozbudowy miast. Ministerstwo skarbu wyraziło swą zgodę co do miast I-szej kategorji, którym pożyczki amerykańskie zostały już przyznane.

Natomiast co się tyczy miast II kat., jak Będzin, Sosnowiec, Zgierz i innych, to na ten temat toczą się obecnie pertraktacje między związkiem miast a ministerstwem skarbu.

Obowiązkowe ćwiczenia sportowe na uniwersytetach.

Z Warszawy donoszą: Departament nauk i szkół wyższych w ministerstwie oświaty zażądał od poszczególnych uniwersytetów przedłożenia wniosków w sprawie zaprowadzenia obowiązkowych ćwiczeń sportowych w polskich wyższych uczelniach. Ministerstwo oświaty przewiduje wprowadzenie tych ćwiczeń wedle wzorów amerykańskich.

Łodzianie ofiarą katastrofy kolejowej w Niemczech.

INSBRUK, 28. 7. W czwartek wydarzyła się koło Landeck katastrofa automobilowa, ofiarą której padł kupiec Majer Ajzner z Łodzi, tudzież jego żona i córka. Wszyscy odnieśli ciężkie obrażenia.

Krwawa walka za zbiegłymi z więzienia bandytami.

Z Warszawy donoszą: Z więzienia w Radomsku zbiegło czterech niebezpiecznych bandytów: Jan Lis, Józef Wilkoś, Stanisław Fabiszewski i Edward Słomczyński.

Bandyci zbiegli z więzienia przy pomocy tunelu, wykopanego własnemi rękami z celi na podwórze więzienne.

Po wydobyciu się na podwórze bandyci obezwładnili jednego z dozorców i za pomocą zabranych mu kluczy dostali się do zbrojowni, skąd zabrali rewolwery i amunicję.

Bandyci zbiegli następnie na mias to. Kiedy zaś osaczyła ich pogoń, prowadzona przez psy policyjne, rozpoczęli gwałtowny ogień.

Pogoń odpowiedziała ogniem z karabinów, dzięki czemu Słomczyński, Wilkoś i Fabiszewski zostali zabici, Lis ciężko ranny.

Krzykliwa reklama lekarska.

Rada Izby lekarskiej warszawsko-białostockiej wydała przepisy, normujące ogłoszenia lekarskie.

W myśl tych przepisów dopuszczalne są jedynie ogłoszenia lekarskie, wynikające z potrzeb informacyjnych.

Niedopuszczalne natomiast są ogłoszenia o cechach reklamy i narzucania się publiczności. Ogłoszenia mogą podawać wyłącznie tylko nazwisko i adres lekarza, oraz specjalność bez wymienienia metod leczenia.

Afera p. Smogorzewskiego.

Czytamy w „Kurjerze Polskim" „Według doniesienia PAT, kore spodent pism warszawskich p. Smogorzewski znieważył czynnie jednego z członków ambasady polskiej w Paryżu i ma być na żądanie tej ambasady wydalony z Paryża.

Pisząc o tym fakcie, „Robotnik" stwierdza, że p. Smogorzewski jest dziennikarzem endeckim.

Warto tu zaznaczyć, że p. Smogorzewski nazwany słusznie przez organ P.P.S. dziennikarzem endeckim jest stałym korespondentem organu codziennego p. Bartla.

Tajemnica śmierci Dzierżyńskiego.

WILNO, 28. 7. (Tel. wł.). Według wiadomości otrzymanych z Mińska, w związku z zapowiedzianym rozłamem partji komunistycznej dokonano licznych aresztowań w Moskwie. Wśród aresztowanych znajdują się wybitni dygnitarze sowieccy, jak były komisarz finansowy Sokolnikow, wybitni członkowie rewolucyjnej rady wojennej, członek central nego komitetu partji Łaszkiewicz i wielu oficerów czerwonej armji. Niektórzy zestawiają te aresztowania ze śmier cią Dzierżyńskiego. Według ostatnich pogłosek bowiem Dzierżyński nie umarł śmiercią naturalną, lecz został otruty.

Pogrzeb Dzierżyńskiego.

MOSKWA, 28. 7. (Tel. wł) Pogrzeb Dzierżyńskiego był wielką manifestacją wojskowo-ludową. Nad trumną wygłoszono 19 mów. Pierwszy przemawiał Rykow. Po mowach przeniesiono trumnę przed frontem honorowego pułku czerwonej armji, który prezentował broń, poczem opuszczono ją do grobu wykopanego obok mauzoleum Lenina.

Propagandą sowiecka za fałszywe dolary.

Wilno. 23 lipca. Na pograniczu sowieckiem ukazuje się mnóstwo fałszywych dolarów.

Śledztwo prowadzone w tym kierunku pozwoliło na zatrzymanie w oko licy miasteczka Dokszyce osobnika, przy którym znaleziono większą ilość dolarów, oraz rozmaite dokumenty i instrukcje. Był to wysłann'k Sowietów, który przekradł się z placówek sowieckich na terytorjum Polski.

Śledztwo w sprawie ukraińskiej afery szpiegowskiej.

Jak nas informują, śledztwo w sprawie afery szpiegowskiej zatacza szersze kręgi. U aresztowanych znaleziono plany mobilizacyjne, ważne zdjęcia, klisze i precyzyjne aparaty fotograficzne. Stwierdzono rzecz charakterystyczną, że szpiedzy oszukiwali swych zwierzchników w Berlinie, podając im wyższe rachunki, niż w rzeczywistości płacili swym agentom w Polsce.

Wywiad szpiegowski specjalnie interesował się Małopolską, zwłaszcza Wschodnią. Miał jednak również swe oddziały w Kongresówce. W Warszawie mieściła się centrala. Wśród aresz towanych znajdują się członkowie rodzin dwuch sędziów w Małopolsce.

Primo de Rivera za „sprawiedliwą i moralną" dyktaturą.

Obecny dyktator Hiszpanji, jenerał Primo de Rivera, zapytany podczas swego pobytu w Paryżu przez przedstawiciela ajencji „United Press" o ustrój polityczny Europy, oświadczył:

— Jestem przeświadczony, że dyktatura umiarkowaną, mająca w niektórych punktach styczność z opinją publiczną, stanie się w krótce formą rządów we wszystkich krajach, te zaś kraje, które w dalszym ciągu będą dopuszczały do nadużywania wolności, rozpraw nieokiełzanych i propagandy gwałtownej stoczą się prostą drogą w przepaść polityczną i ekonomiczną.

„Tyrania — mówił dalej — jest niemożliwa. Ale dyktatura sprawiedliwa i moralna jest konieczna tak w Hiszpanji, jak i gdzieindziej. Niema innego prawa pozytywnego, jak dobro publiczne; niema innego źródła władzy, jak to, które wypływa z szacunku ludności".

Niedaleka zapewne przyszłość oka że, czy generał Primo de Rivera się nie mylił.

Rekord upałów w Ameryce.

Wszystkie rekordy upałów w ostatnich latach zostały obecnie w Chicago i Zachodniej Ameryce pobite. Tak np. w Chicago temperatura osiągnęła 94 stopnie, w Nowym Jorku 84 stopnie, a w wielu innych miejscowościach jak np. w południowej Dakocie 107 do 108 stopni Fahrenheita w cieniu. Ludność chroni się przed upałami w piwnicach, mimo to jednak 18 osób padło ofiarą porażenia słonecznego.

Dla zorjentowania się naszej publiczności, nieprzywykłej do obliczania temperatury według Fahrenheita, przypominamy, że 4 stopnie R, równają 5 stopniom C., które są równoznacznemi z 9 stopniami F. Przed zamianą stopni Fahrenheita na Celsjusza należy odjąć cyfrę 32. W ten sposób np. 108 stopni Fahrenheita równać się będzie niespełna 41 stopniom Celsiusza. Ponieważ takie upały panują w Ameryce w cieniu, przeto porównawszy je z naszemi 30-to stopniowemi upałami, łatwo sobie wyobrazimy, w jakiem piekle upalnem żyją obecnie Amerykanie.

Wiadomości radiofoniczne.

MEDAL RADJOWY. Szeroko rozpowszechnione pismo amerykańskie: „Popular Radio" wybiło medal „Popular Radio Medal for Cospicuous Service" — za zasługi dla ludzkości. Medalem tym nagradzany będzie każdy niezajęty zawodowo w radjowości, który jednak przy pomocy radja będzie umiał ulżyć cierpieniom ludzkim i niedoli, lub też uratował komuś życie na terytorjum Stanów Zjednoczonych.

RADJO W POCIĄGACH AUSTRJACKICH. Po zainstalowaniu radja w pociągach amerykańskich, angielskich, włoskich i niemieckich przystąpił ostatnio do prób zarząd kolei austrjackich. Na linji Wiedeń—Insbruck poczynione zostały próby z siedmiolampowym aparatem odbiorczym, które wypadły doskonale.

Odbierane były nietylko stacje austrjackie, ale i zagraniczne. Ciekawe, że przy przejazdach przez tunele od bioru nie było wcale.

Radio w Palestynie.

Radio jest dotychczas w Palestynie bardzo mało rozpowszechnione. Pierwsze kroki w tym kierunku poczynili robotnicy żydowscy.

Syndykat robotniczy (Chewrat Owdim), prawny właściciel wszystkiego, co stworzone jest przez społeczność robotniczą w Palestynie, zawiązał stosunki z pierwszorzędnemi firmami radiowemi w Europie. Od pewnego czasu przynosi dziennik robotniczy „Dawar", jako jedyne pismo palestyńskie, codziennie wiadomości radio-telefoniczne.

Związek zawodowy robotników żydowskich (Histadrut Haowdim) założył przedsiębiorstwo, które dostarcza aparatów telefonicznych interesentom.

RADJO

na dziś

Warszawa, (fala 480 m.). Godz. 15.00—15.15 Komunikat gospodarczy. 17.00—17.25 — odczyt z działu „Sport i wychowanie fizyczne" p. t. „Lekka atletyka" wygłosi p. Czesław Kłoś. 17.30—18.30 — Jazz-band. 18.30—18.55 — Pogawędka z działu „Radjokronika" wygł. dr. Marjan Stępowski. 19.00—19.25—Odczyt z działu „Wynalazki i odkrycia" p. t.: „O witaminach" wygł. p. Wacław Mileski. 19.25—19.35—Nad program „Roz maitości". 20.00 — 20.15 Komunikat rolniczy. 20.30—22.00 Koncert wieczorny, poświęcony muzyce lekkiej.

Berlin, 504 m. 17—18.30 Kapela stacyjna; 20.30 — „W ogrodzie zoologicznym"; 22.30—24 — Muzyka taneczna.

Londyn, fala 365 m. Godz 16.00 Koncert na organach. 19.25 Koncert. 20.00 — Koncert. 22.30—24— Muzyka taneczna.

Paryż, fala 1750 m. Godz. 12.30 Koncert. 16.45 — Pieśni i skrzypce. 20.30 Koncert. Pettit Parisien, 333 m. Koncert

Medjolan, fala 320 m. Godz. 16.30—18 — Sygnał czasu, wiadomości, koncert. 21.—23. — Sygnał czasu, transmisja opery Catalaniego, „Wally".

Rzym, 425 m. Godz. 17.30—19 Jazband hotelu di Russia. 21.25 Koncert. 22.45 — Muzyka taneczna.

Wiedeń, fala 530 m. Godz. 16.15 Koncer. 20.00 — Sztuka ludowa Anzengrubera „Der Meieidbauer" po czem muzyka lekka.

Praga, fala 368 i 397 m. —16.30 17.30 — Sekstet stacyjny. 20.02 — Wesoły wieczór.

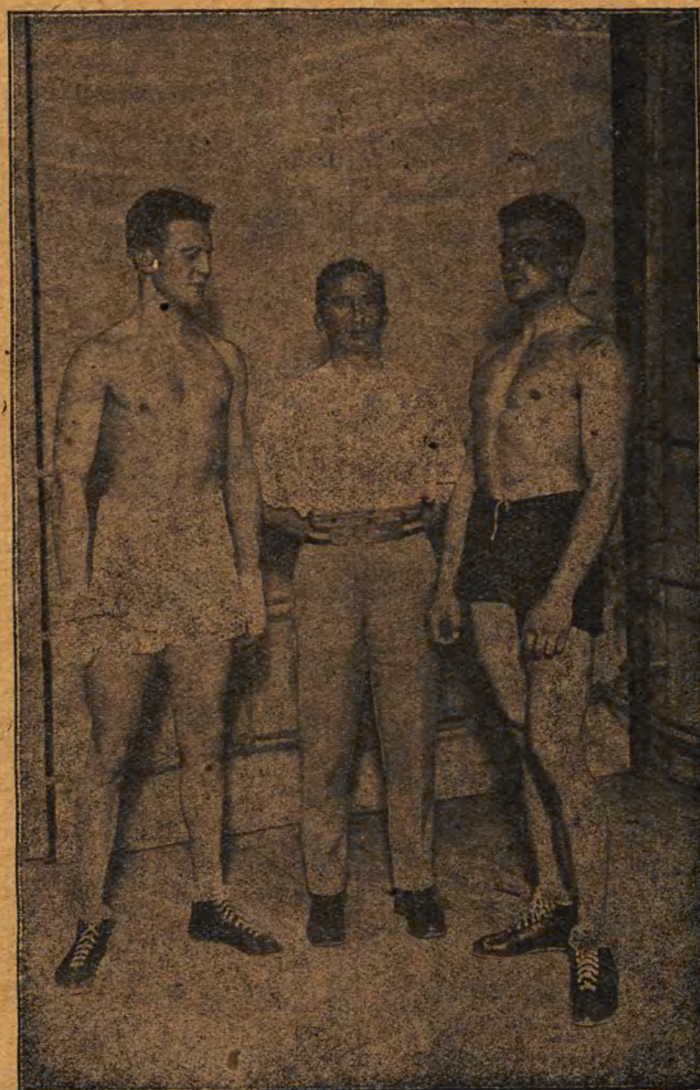
Budapeszt, fala 560 m. — 17.02 Koncert orkiestry. 19.00 — Orkiestra symfoniczna. 2.15 — Sztuka ludowa z muzyką cygańską.

Oslo, fala 382 m. Godz. 20.00—22.50 — produkcje muzyczno-wokalne.

Sport w ilustracji.

AUGUST ZAMOYSKI
odbył na kole podróż Paryż—Zakopane.

Por. Laskowski i łodzianin Henryk Konarzewski (mistrz armji).

ZNANY TENNISISTA, RICHARDS.

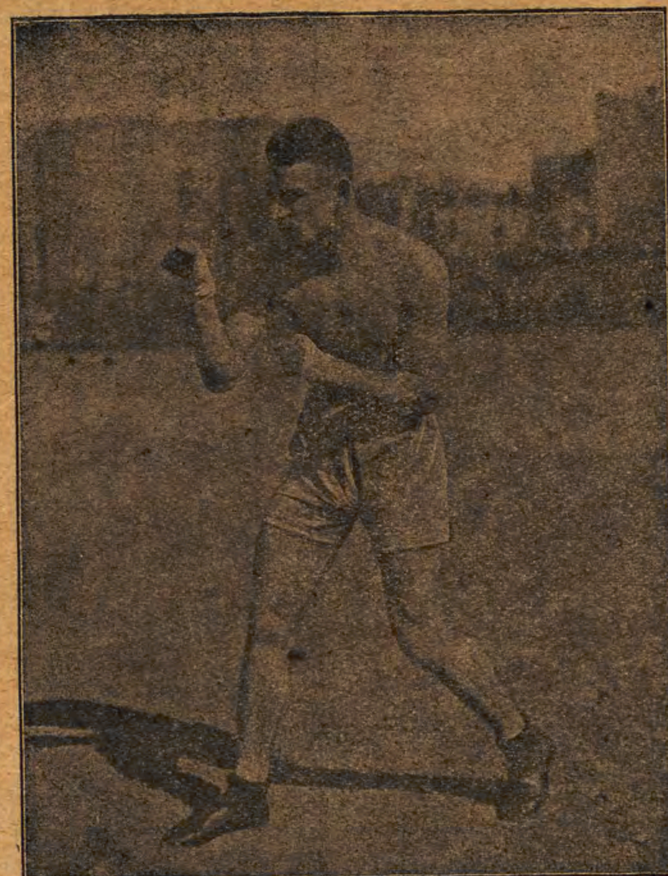
Powitanie kapitanek drużyn kobiecych.

Kapitanowie drużyn Jugosławji i Polski.

Znany w Łodzi, pięściarz stołeczny
POR. LASKOWSKI

MISTRZ STOLICY, POR. PIĘTNOWSKI.

Wschód słońca	Lipiec **24** Sobota 13 Ab	Zachód słońca
3 m. 43		19 m. 41

Kontredans urzędników w województwie łódzkiem.

Przeniesienie starosty łódzkiego p. Remiszewskiego na starostwo będzińskie spowodowało szereg przesunięć na stanowiskach starostów województwa łódzkiego. Przesunięcia te rozpoczęły się właśnie. Do Piotrkowa przybywa dotychczasowy starosta wieluński p. Kaczyński, obejmując to stanowisko po usuniętym ze służby w administracji państwowej staroście Fijałkowskim. Pełniący chwilowo obowiązki starosty piotrkowskiego inspektor starostw w urzędzie wojewódzkim p. Kozłowski wraca do Łodzi na swe poprzednie stanowisko. Sprawa obsadzenia starostwa łódzkiego nie została narazie przesądzona. Nastąpić to ma po przybyciu wojew. p. Jaszczolta do Łodzi. (e)

Wieczne „bezpieczeństwo publiczne".

Tow. „Lokator" wystąpiło z inicjatywą urządzenia wiecu, na którym miały być powzięte następujące rezolucje:

Wstrzymanie podwyżek od wszelkich mieszkań, wstrzymanie dla bezrobotnych i półbezrobotnych eksmisji, do chwili uzyskania pracy, umorzenie bezrobotnym zaległego komornego, kredyty długoterminowe od rządu, oprocentowane nie wyżej, jak 3 proc. rocznie wraz z amortyzacją na rozbudowę miast, celem budowania mieszkań dla klasy pracującej, natychmiastowe kredyty dla wykończenia rozpoczętych domów, wybudowanie przez magistraty lub gminy baraków dla eksmitowanych i bezdomnych lokatorów, przeprowadzenie rejestracji i rekwizycji wolnych mieszkań i t. d.

Wiec miał się odbyć 1 sierpnia r. b. na Wodnym Rynku, jednakże komisarjat rządu nie zezwolił na odbycie wiecu, motywując zakaz względami na porządek i bezpieczeństwo publiczne. (e)

Nowa radjostacja warszawska.

Wielka radjostacja nadawcza która w jesieni r. b. zastąpi obecną prowizoryczną stację „Polskie Radjo" jest już zmontowana i wykończona w warsztatach Marconiego w Chelmsford.

Potężna ta stacja o sile 50 kw. energji pierwotnej, a 10 kw. antenie słyszana musi być już w całej Europie a nawet dalej.

Bezpośrednio po wypróbowaniu stacja będzie wyekspedjowana do Polski.

Podatki od składów konsygnacyjnych.

Przed kilku dniami przedstawiciele agentów łódzkich, reprezentujący firmy zagraniczne udali się do min. przem. i handlu, gdzie przedłożyli swe postulaty. Domagali się oni zmiany podstawy pobierania podatku od składów konsygnacyjnych, gdyż metody dotychczasowe uniemożliwiły prowadzenie przedsiębiorstw i spowodowały likwidacje składów. Interwencja ta uwieńczona została pomyślnym skutkiem i w dniach najbliższych izba skarbowa w Łodzi otrzyma w tej sprawie specjalne rozporządzenia. (e).

Przed groźnem dla Łodzi bezrobociem.

Odezwa strajkowa prac. inst. użyteczn. publicznej.

Stosownie do uchwały odbytego w czwartek wieczorem posiedzenia międzyzwiązkowej komisji strajkowej, t. zw. komisji pięciu, wydana została odezwa strajkowa do pracowników instytucji użyteczności publicznej oraz do ogółu mieszkańców w Łodzi. W odezwie tej poddano szczegółowej analizie obecną sytuację gospodarczą i finansową poszczególnych instytucji: tramwaji, elektrowni, gazowni i t. d. Z analizy tej wynika, iż instytucje te mogłyby udzielić podwyżek pracownikom. Z drugiej strony przedstawia odezwa krytyczną sytuację rzesz pracowniczych i to zarówno w tramwajach, gdzie pomimo normalizacji płace w porównaniu do przedwojennych są o 50 proc. niższe, jak i w gazowni i elektrowni, gdzie od 1924 roku nie udzielano podwyżek pomimo wzrostu drożyzny w tym czasie. Te względy skłoniły pracowników instytucji użyt. publ. do podjęcia akcji w obronie zagrożonych egzystencji. (e)

P. Skulski konferuje w sprawie Żyrardowa.

Prawdopodobnie dojdzie do porozumienia.

Jak wiadomo, zakłady żyrardowskie zostały zamknięte z powodu odrzucenia przez robotników projektu reorganizacji pracy.

Ponieważ parę tysięcy robotników straciło pracę, odbyła się wczoraj konferencja w której brali udział z ramienia robotników posłowie Szczerkowski i Waszkiewicz, p. Socha i 26 delegatów fabrycznych, a z ramienia firmy — poseł Skulski.

Konferencja trwała od godz. 11-ej przed południem do godz. 10-ej wieczór pod przewodnictwem zastępcy głównego inspektora pracy — p. Ulanowskiego.

Pierwszy przemawiał p. Skulski, który oświadczył, że zarząd postanowił przeprowadzić reorganizację w pracy na wzór przemysłu łódzkiego, przyczem 500 robotników znalazłoby robotę przy innych działach, lub przy 3-ej zmianie.

Dalej p. Skulski wskazał, że zakłady żyrardowskie uzależnione są od kapitału francuskiego, który domaga się bezwzględnej reorganizacji, przyczem domaga się również od robotników gwarancji, że nie powtórzą się zajścia, jakie miały miejsce w fabryce, w przeciwnym razie zakłady zostaną całkiem zamknięte.

Podczas dyskusji poseł Szczerkowski dowodził, że stanowisko firmy jest niesłuszne, gdyż chce ona przeprowadzić reorganizację kosztem robotników, narzucając im większą pracę bez podwyżki i ulepszeń technicznych.

W konkluzji poseł Szczerkowski zaznaczył, że jeśliby miała mieć miejsce reorganizacja, to robotnicy muszą otrzymać podwyżkę i poczynione być musza ulepszenia techniczne.

W odpowiedzi p. Skulski oświadczył, że o ile robotnicy zgodzą się na reorganizację pracy, to pewna kategorja robotników przesunięta zostanie do wyższych stawek, a pozatem, w miarę możności, wprowadzone będą ulepszenia.

Po dłuższej dyskusji przedstawiciele firmy zażądali od przedstawicieli robotników, by złożyli oświadczenie, że potępiają wszelkie ekscesy i zgadzają się na reorganizację pracy.

Na to poseł Szczerkowski po naradzie oznajmił, że przedstawiciele robotników w zasadzie na reorganizację pracy nie zgadzają się, lecz sprawę przedłożą wszystkim robotnikom na zebraniu do zadecydowania.

Co sie tyczy ekscesów, to związki uważają je za szkodliwe i nie solidaryzuja się z nimi.

Po złożeniu podobnego oświadczenia przez delegację robotników fabryki poseł Skulski obiecał, że zarząd zakładów dążyć będzie do załatwienia zatargu życzliwie dla robotników i sprawę zamknięcia fabryki podda rewizji. (b)

Strajk u Rozenblatta zlikwidowany. Uwięzienie dyrektora.

Jak już donosiliśmy, w fabryce Rosenblatta administracja zaproponowała robotnikom by zamiast urlopu zgodzili się na wynagrodzenie w wysokości 2|3 należności.

Robotnicy nie zgodzili się na tę propozycję i po długotrwałym zatargu onegdaj wybuchł strajk w przędzalni, przyczem robotnicy uwięzili dyrektora Pacaka, a dopiero po wyjaśnieniach że dziś odbędzie sie decydująca konferencja, wypuścili go.

Wczoraj w inspektoracie pracy odbyła się wspólna konferencja i inspektor pracy na wstępie wyjaśnił, że urlopy są uregulowane ustawą i że nie można nawet proponować im by się tych urlopów wyrzekli.

Wobec takiego wyjaśnienia firma oświadczyła, że jednocześnie wszystkich robotników nie można puścić na urlop wobec czego prosił, by urlopy trwały do grudnia.

Po dłuższej dyskusji inspektor pracy zaproponował, by urlopy odbywały się partjami po 400 robotników i aby trwały od 1 sierpnia do 30 października, dzięki czemu fabryka będzie cały czas czynna.

Strony zgodziły się na takie załatwienie sprawy i zatarg został zlikwidowany. (b)

Oszustwa przy pobieraniu zasiłków.

Sąd skazał następujących oszustów na kary za nieprawne pobieranie zasiłków.

Andrzej Krajka zam. w Łodzi przy ul. Zawiszy 35 za pobranie zasiłku żywnościowego, nie będąc bezrobotnym ukarany został grzywną 15 zł. lub 3 dniowem aresztem. Cybulska Stanisława vel Przewoźna zam. w Łodzi przy ul. Brzezińskiej 92 za pobieranie zasiłku pieniężnego przez 4 tygodnie, nie będąc bezrobtną ukarana została grzywną w wysokości 50 zł. lub 7-mio dniowem aresztem. Stanisław Pietrzak zam. Kolonja Cyganka za pobranie podwójnej racji żywnościowej został ukarany grzywną w wysokości 20 zł. lub 4 dniami aresztu. Bronisław Anuszczyk za pobranie zasiłku żywnościowego, nie będąc bezrobotnym został ukarany grzywną w wysokości 15 złotych lub 3 dniami aresztu oraz 50 zł. kosztów sądowych. Teofil Kłos zam. w Łodzi przy ul. 6 go Sierpnia № 27 za pobieranie zasiłku pieniężnego przez 8 miesięcy i pracując w tym czasie, został ukarany bezwzględnym aresztem na przeciąg 1 miesiąca oraz zasądzono na korzyść skarbu państwa zwrot sumy 330 zł. 90 gr., którą to sumę Kłos pobrał nieprawnie tytułem zapomogi.

Akcja szeklowa w Łodzi.

Centralny komitet szeklowy uchwalił przeprowadzić w bieżącym miesiącu akcję sprzedaży szeklów w całym kraju.

Jak już pisaliśmy niejednokrotnie tegoroczny szekel jest jednolity dla wszystkich federacyj organizacji sjonistycznej. Obowiązkiem każdego sjonisty jest wykupic szekel.

Szekle nabywać można w sekretarjacie komitetu przy ul. Cegielnianej 4 codziennie od godz. 10 do 2 i od godz. 4 do 6 popoł.

Przemysł jutowy zagrożony konkurencją niemiecką.

Związek fabrykantów sztucznego jedwabiu, juty i waty zwrócił się z obszernym memorjałem do min. przem. i handlu w sprawie konieczności ochrony tego przemysłu wobec żądań obniżenia cła przez Niemcy. W memorjale tym wskazano, że obniżenie obecnych ceł mogłoby spowodować zalanie naszego rynku przez tańsze wyroby niemieckie. Należy więc przeciwstawić się żądaniom rządu niemieckiego w sprawie obniżenia ceł na gotowe wyroby ze sztucznego jedwabiu, juty i waty, sprowadzanych do Polski z Niemiec, ponieważ zrealizowanie tych postulatów groziłoby krajowemu przemysłowi ruiną (e)

Wiec robotników sezonowych zadecyduje o przystąpieniu do strajku.

W czwartek odbyć się miał wielki wiec robotników sezonowych. Wiec ten został odłożony i odbędzie się w dniu dzisiejszym lub jutro. Przedmiotem obrad będzie stanowisko wobec przystąpienia do strajku z pracownikami instytucji użyteczności publicznej. (e)

Nie wszystkich obejmuje podwyżka zasiłków.

Jak już donosiliśmy, wskutek interwencji organizacji robotniczych rząd uchwalił podnieść wysokość zasiłków ustawowych dla bezrobotnych w tym samym stosunku, w jakim podwyższono zarobki w przemyśle włókienniczym.

W myśl postanowienia podwyższone będą o 12 proc. zasiłki jedynie dla tych, którzy w dniu 30 czerwca ukończyli pobieranie zasiłków ustawowych i z dniem 1 lipca mieli otrzymywać już zasiłki doraźne.

Zawiadomienie to wywołało rozgoryczenie wśród bezrobotnych, gdyż jedynie mała ilość bezrobotnych otrzyma podwyżkę.

Obecnie bezrobotni gromadnie zgłaszają się do organizacji zawodowych i domagają się interwencji władz, by wszyscy bezrobotni bez wyjątku otrzymali podwyższone zasiłki.

Jak się dowiadujemy, sprawa ta przekazane będzie na posiedzenie obwodowego funduszu bezrobocia. (b)

Ceny na rynkach łódzkich.

Wczoraj na rynkach łódzkich przy zmniejszonym dowozie ceny kształtowały się następująco: masło 4.40 do 6.00, jaja 2.00 do 2.40, mleko 28 gr. do 30 gr., śmietana 1.60 do 1.80, ser 1.30 do 1.50, kartofle 7.00 do 8.00, młode 7 do 12 gr. kilo, buraki 10 do 11 zł., kalafior 20 do 50 gr., szparagi 80 do 1.00, ogórki 10 gr. i t. d. (b)

Morderca mimo woli.

Pan Wacław Barzyński posiadał majątek rodzinny na kresach w Sokólskim powiecie. Gdy po inwazji bolszewickiej grasować tam poczęły liczne dywersyjne bandy i dwór p. Barzyńskiego przez jedną z nich został doszczętnie ograbiony. Podczas napadu zamordowano mu żonę. Życie w ciągłem napięciu nerwów skutkiem nieustannej obawy przed straszną wizytą rabusiów, spowodowały u p. B. chorobę nerwową. Czołowym objawem tej choroby było dopatrywanie się wszędzie i we wszystkim niebezpieczeństwa dla życia i mienia i w związku z tem posunięta aż do śmieszności ostrożność i baczność.

Nie mogąc wreszcie dłużej żyć w ciągłej niepewności i grozie p. B. sprzedał swój majątek na Kresach i przeniósł się do Słupeckiego powiatu pod Rychwał. Ale i tu mimo całkowitego bezpieczeństwa nie opuszczała go chorobliwa obawa.

Pod wpływem urojeń, będących rezultatem nadszarpniętych nerwów, p. B. przez cały dzień jak w dzikiej prerji od stóp do głów chodził uzbrojony i wieczorem pod żadnym pozorem nie wydalał się z domu. Z tego powodu stał on się nawet przedmiotem żartów sąsiadów. Syn jednego z okolicznych właścicieli majątków, przybyły niedawno na wakacje z Belgji, a nieznany osobiście p. Bierzyńskiemu nasłuchawszy się opowiadań o śmiesznostkach oryginała, postanowił mu złożyć wizytę. Na powyższy cel obrał porę wieczorną, jako najbardziej nadającą się do stwierdzenia wiarogodności zasłyszanych wieści. Przybywszy na miejsce, p. Zbigniew Jaźwiński konia pozostawił służbie w dziedzińcu, sam zaś w kostjumie myśliwskim, z dubeltówką przewieszoną przez ramię udał się do dworu. Tu, nie zastawszy w przedsionku nikogo, wszedł do jednego z pokojów, gdzie w świetle lampy ujrzał p. B. siedzącego przy stole. P. B. podniósł głowę, a zobaczywszy obcego uzbrojonego człowieka, w przekonaniu iż ma do czynienia z bandytą, błyskawicznym ruchem dobył rewolweru i w kierunku gościa oddał kilka strzałów.

Młodzieniec runął jak kłoda na ziemię. P. B. w panicznym strachu z okrzykiem: „Ratunku, bandyci" — wybiegł na podwórko. Tu dopiero od służby dowiedział się istotnej prawdy. Przerażony swoją mimowolną zbrodnią pędem powrócił do dworu celem pospieszenia z ratunkiem ofiarze swej chorobliwej manji. Niestety. Zbigniew Jaźwiński od paru minut już nie żył. Wypadek ten w całej okolicy wywarł piorunujące wrażenie.

Wierny pies wyratował tonącą dziewczynkę.

Z Sieradza komunikują nam o niezwykłym wypadku wyratowania przez psa, tonącej w rzece dziewczynki.

P. Bornicka, bawiąca wraz ze swą 12 oletnią córeczką na letnisku w pobliżu Sieradza, jednego z ostatnich upalnych dni lipcowych, na prośbę dziewczynki udała się z nią celem zażycia kąpieli do rzeki. Pani B., której lekarz wzbronił używania zimnej kąpieli siedziała na brzegu, a córeczka jej rozebrawszy się w kąpielowym stroju weszła do wody. Na przestrzeni kilkudziesięciu metrów, woda była płytka, sięgająca dziecku po biodra.

Dziewczynka postąpiła jeszcze kilka kroków i nagle z przeraźliwym krzykiem zapadła się w wodę. Matka narazie przypuszczała, że dziewczynka przez figle zanurzyła się cała, lecz gdy dziecko wyrzucone na moment przez wodę zdołało zawołać: — ratunku, ku swemu przerażeniu zrozumiała, że jej córka tonie. Na alarm zrozpaczonej p. B. zbiegli się, grabiący w pobliżu siano wieśniacy i paru z nich rzuciło się na ratunek tonącej. W tem momencie od domu p. B. odległego o pół klm. od rzeki w szalonym pędzie nadbiegł wspaniały pies wilczej rasy, a roztrąciwszy zebranych nad rzeką wpadł do wody i podpłynął do miejsca, gdzie znikła dziewczynka. Tu zniknął w głębi rzeki, a po chwili trwożnego oczekiwania, ujrzano go płynącego z powrotem, dziewczynkę oplatającą mu szyję w pozycji leżącej dźwiganą na grzbiecie. Złożywszy na brzegu swój ciężar, pies z radosnym skowytem dopadł do stóp ocalonego dziewczęcia. Okazało się, że pies, wabiący się Rex, pozostawiony przez p. B. w domu, czy dosłyszawszy głos, czy też wiedziony instynktem, nagle rzucił się do okna, a wytłukłszy szybę wyskoczył przez nie, spiesząc swej pani z ratunkiem. Na szczęście skutecznym.

Sanatorjum „Rozalina" w Kałach.

Uroczystość niedzielna.

Wyżej wymienione sanatorjum, ofiarowane „Domowi Sierot", Północna 38, przez p. Grzegorza Najdę dla uczczenia pamięci przedwcześnie zgasłej jego małżonki, Rozalji, wkracza obecnie w trzeci rok swego istnienia a już ma do zaznaczenia w bilansie swym poważne rezultaty.

Sanatorjum, zbudowane i urządzone podług najnowszych wymagań hygjeny i techniki w tym krótkim okresie gościło w swych murach kilkaset sierot grupami po 20—30, przyczem korzystały ze zbawiennego tam pobytu nietylko sieroty z Północnej, lecz też pewna ilość sierot z pokrewnych instytucyj, jak również dzieci z miasta, przybierające na wadze i wynoszące z sanatorjum wzmocnione siły i znaczną odporność na wszelkie choroby, w szczególności na gruźlicę.

Celem zaznajomienia szerszego ogółu z tą sympatyczną i pożyteczną placówką Zarząd instytucyj zaprasza wszystkich swych sympatyków na wycieczkę do sanatorjum w niedzielę dn. 25 b. m.

Nadmienić należy, że odjazd z Rynku Bałuckiego specjalnymi wagonami tramwajowymi nastąpi o godz. 4 p. p. powrót około 7.30 w.

Walne zebranie żyd. tow. sport. „Bar-Kochba".

W poniedziałek 19 odbyło się walne zebranie członków łódzkiego żyd. tow. gimn. sport. „Bar-Kochba". Zebranie zagaił dr. L. Prybulski, poczem na przewodniczącego powołano p. inż. Bornsteina.

Sprawozdanie z dotychczasowej działalności towarzystwa złożył p. Abram Kon. Towarzystwo ciągle boryka się z przeszkodami natury materjalnej i skarży się na brak zainteresowania wśród szerszych kół społeczeństwa żydowskiego bytem i losem jednego z najstarszych towarzystw żyd. sportowych.

Mimo wszystkiego „Bar-Kochba" w ciągu ostatniego roku intensywnie pracowała, urządzając różne imprezy, jak popisy gimn. sportowe i t. p.

W dyskusji nad sprawozdaniem zarządu, zabrali głos członkowie: Lewkowicz M., Salomonowicz, Sztern, i inni, poczem na zarzuty zarządowi po burzliwej dyskusji odpowiedzieli dr. Prybulski oraz adw. L. Rozenblatt.

Na wniosek p. Salomonowicza wyrażono jednogłośnie ustępującemu zarządowi votum ufności, i przystąpiono do omawiania dalszego punktu porządku dziennego, dotyczącego połączenia żydowskich klubów sportowych.

Przemawiał p. H. Sztrowajs, który w treściwych słowach podał zebranym do wiadomości stanowisko zarządu w tej sprawie oraz potrzebę połączenia żydowskich klubów sportowych.

Na wniosek p. adw. Rozenblata, czy walne zebranie zasadniczo zgadza się na połączenie żyd. klubów sportowych, zebrani oświadczyli, iż są za tem.

O godz. 2-ej w nocy przystąpiono do wyborów nowych władz t-wa.

Wybrani zostali do zarządu: pp.: dr. L. Prybulski, Abram Kon, adw. Leon Rozenblatt, Monty Palluck, inż. Bornstein, Maks Koprowski, Mieczysław Ginter, Jan Salomonowicz, Fajner Józef.

Na zastępców: pp. M. Cwillich, Herszkowicz Uszer, Swiętowicz Jakób.

Do komisji rewizyjnej: pp. Taflowicz Ignacy, Klajd i Oksenberg.

Kalendarzyk sportowy

na dziś i jutro.

Kalendarzyk sportowy na dziś i jutro, acz nie zawiera specjalnych szlagierów, przedstawia się jednak bardzo interesująco, a to ze względu na przyjazd „Jutrzenki" do Łodzi, wyścigi samochodowe w Helenowie i mistrzostwo szosowe TZS'u. Wspomniane imprezy wzbudziły w łódzkim świecie sportowym wielkie zainteresowanie, zarówno ze względu na wysoki poziom (świetna forma Jutrzenki, Turystów i kolarzy TZS'u), oraz niezwykłość (sensacyjny program zawodów automobilowych).

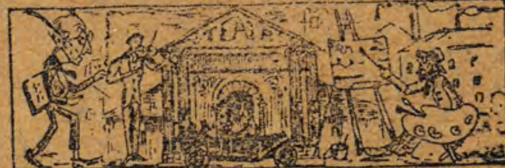
W sobotę odbędą się następujące zawody piłkarskie:

Boisko W.K.S. u: Hakoah — Jutrzenka (Kraków) o godz. 5.30, sędzia p. Hanka. Przedmecz Hakoah II — Turyści III. Boisko w parku im. Poniatowskiego: Rapid — Samson o godz. 5 tej. W niedzielę odbędą się następujące imprezy sportowe: godz 8 rano — zawody kolarskie o mistrzostwo szosowe Towarzystwa Zwolenników Sportu. Start i meta w Krzywiu (za Zgierzem). Startują najlepsi kolarze T.Z S.-u. Godz. 17.30 Turyści I (mistrz Łodzi) — Jutrzenka (Kraków) Sędzia p. Marczewski. O godz. 13.30 przedmecz Turyści II i III — Kadimah. Godz. 15 30 zawody motocyklowe i samochodowe w Helenowie, zorganizowane przez dyon samochodowy z okazji święta swego. Zawody te zawierają niespotykane dotychczas konkurencje, wzbudzając temsamem wielkie zainteresowanie.

Na prowincji odbędą się następujące mecze piłkarskie: Zgierz: Zg. Tow. — Szturm o godz. 16 i R.T.S.G. — Tow. im. Mickiewicza o godz. 11. Pabjanice: Burza — Kaliski KS. o g. 16. Konstantynów: K. K. S. — Sokół o godz. 16.

Zaopatrzenie przemysłu włókienniczego ZSSR w bawełnę.

W celu umożliwienia zaopatrywania przemysłu włókienniczego w bawełnę bez przerwy, prezydjum Najwyższej Rady Gospodarczej ZSSR. poleciło syndykatowi włókienniczemu przeprowadzić ewidencję zapasów bawełny w fabrykach wszystkich republik związkowych. Syndykat otrzymał dyrektywę, na przyszłość zaopatrywania trustów w bawełnę w ten sposób, żeby w początku przyszłego roku gospodarczego wszystkie przedsiębiorstwa miały równomierne zapasy bawełny. Dotychczasowy podział zapasów uznany został za szkodliwy, gdyż niektóre fabryki musiały przerywać pracę z braku surowca, inne zaś miały duże zapasy. (v)

TEATRY:

LETNI.

Dziś w dalszym ciągu, grana z niesłabnącem powodzeniem wielka „kinorewja" p. t. **„Chcę zostać gwiazdą"**, pióra Stanisława Felixa i Marjana Tarłowskiego, muzyka Wł. Eigera i innych kompozytorów.

Widz śledzi z naprężoną uwagą 17-ma obrazami, które go wprowadzają w tajniki życia Łodzi, podróż iskroplanem ze ocean, do legendarnego miasta filmowego — Los Angelos, na Saharę i t. d.

Niemałą atrakcją dla publiczności jest rozwiązywanie krzyżówki z nagrodami i wiele innych tricków, łączących scenę z widownią.

POPULARNY.

Dziś w sobotę o godz. 8.30 wiecz. w niedzielę 4.30 po poł. i 8.30 wiecz. ostatnie trzy przedstawienia w bieżącym sezonie grana będzie świetna krotochwila ze śpiewami i tańcami p. t. **„Małżeństwo na próbę"** z udziałem całego zespołu artystycznego.

Trzy ostatnie przedstawienia po cenach najniższych od 1.50—1.00—60—30 gr. poczem nastąpi przerwa paru tygodniowa w czasie który nastąpi remont sali.

Sezon nowy po odpowiednim zreorganizowaniu zespołu rozpocznie się 4 września.

Kasa czynna od 12 do 3 i od 5—10 wiecz.

BALET MODERNISTYCZNY w TEATRZE MIEJSKIM.

Dzisiaj t. j: w sobotę, dnia 24 b. m. o godz. 9 wieczór odbędzie się w Teatrze Miejskim, ul. Cegielniana 63 jedyny występ tria scenicznego H. i N. Rowena i E Caston artystów baletu rosyjskiego.

Reprodukowany dziś wieczorem olbrzymi program złożony z 8-ch części, a z 12 utworów przedstawia istną atrakcję wobec szczerego artyzmu cechującego wybornych przedstawicieli choreografji.

Program dobrany tak, by nie nużył, lecz bawił i ciekawił, nadto, by nauczył, dając przegląd wszelkich form i kierunków tańca.

Akompanjuje p. Artur Balsam.

O niezwykłem zainteresowaniu świadczy fakt, iż pozostała tylko nieliczna jeszcze ilość biletów, które sprzedaje po minimalnej cenie od groszy 25 do zł. 2.50 teatralna kasa zamawiań sklep „Mignon", telef. 48-59 ul. Piotrkowska 72 Grand-Hotel. Ewentualny dochód z wieczoru przeznacza towarzystwo operowe na koszta wystawienia prześlicznej opery „Madame Buterfly" w nowym sezonie swej pracy.

Wiadomości gospodarcze

Przeciw nieuczciwej konkurencji.

Onegdaj Sejm uchwalił w pospiesznem tempie ustawę o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji. Rząd wniósł projekt we formie wniosku nagłego, ale nagłość sprawy motywował jedynie zobowiązaniami, jakie zaciągnęła Polska wobec Francji w traktacie handlowym.

Ustawa jest tworem prof. Zolla, który oparł ją w zasadniczych podstawach na systemie francuskim, a jedynie w części karnej wzorował się na ustawodawstwie niemieckiem.

Zaznaczyć należy, że na terenie Polski dotychczas jedynie w dzielnicy pruskiej obowiązuje ustawa o zwalczaniu nielojalnej konkurencj, a to ustawa niemiecka z 7 go czerwca 1909, podczas gdy w dwuch innych zaborach istnieją jedynie luźnie przepisy o charakterze wyjątkowym, skierowane przeciw pewnym objawom nieuczciwej konkurencji, ponadto obowiązująprzepisy ustaw cywilnych o odpowiedzialności za wyrządzenie szkód (art. 1382 i 1383 Kodeksu Napoleona i par. 1295, austr. kodeksu cywilnego).

Nowa ustawa ma tedy uchylić ten stan rzeczy i wprowadzić jednolite normy na terenie całego Państwa, by stworzyć i zapewnić te same warunki rozwoju i ochrony dla przemysłu i handlu na terenie całego Państwa.

Nieuczciwa konkurencja dotyka producenta, przedsiębiorcy jak i konsumenta. Ochrona konsumenta unormowana jest bądź w powszechnej ustawie karnej bądź w poszczególnych ustawach karnych, jak np. o fałszowaniu środków żywności, o lichwie towarowej itp.

Ochrona przedsiębiorcy opierać się będzie na obecnie uchwalonej ustawie.

Ustawa wychodzi z założenia, przyjętego we Francji, że przedsiębiorstwo ma być brane nie tylko jako zbiór rzeczy ruchomych czy nieruchomych, czyli jako dobro materjalne, ale także jako suma dobro immaterjalne tzn. jako ogólnych stałych relacji, jakie powstają między przedsiębiorcą a konsumentami.

Przedsiębiorstwo dzięki swej twórczości, pomysłowości, dobroci wyrobów znakomitej szybkiej obsłudze, zyskuje klijentelę, zyskuje markę i ogół tych stosunków stanowi pojęcie immaterjalnej własności handlowej czy przemysłowej, której nie może naruszyć inny przedsiębiorca pod grozą odpowiedzialności cywilnej i karnej.

W ten sposób zasada wolnej konkurencji zostaje utrzymaną, a jedynie uledz ma represjom nieuczciwa konkurencja, naruszająca prawo własności przemysłowej.

Ustawa odróżnia dwa rodzaje naruszenia a to wdzieranie się w klijentelę drugiego przedsiębiorstwa i szkodzenia mu w inny sposób.

Wdzieranie się w klijentelę następuje tą drogą, że przedsiębiorca oznacza swe wyroby swoje przedsiębiorstwo w sposób, które może wywołać u publiczności błędne mniemanie, że chodzi nie o jego przedsiębiorstwo, ale o drugie przedsiębiorstwo i w ten sposób skierowuje przedsiębiorca do siebie klijentelę, która należy do drugiego przedsiębiorstwa.

Pozatem nastąpić jednak może podważanie drugiego przedsiębiorstwa przez konkurenta, drogą podawania nieprawdziwych wiadomości o przedsiębiorstwie, podmawiania jego organów do niewypełniania obowiązków służbowych wyjawiania tajemnic przedsiębiorstwa, technicznych lub handlowych i t. p.

Wdzieranie się w klijentelę konkurencyjnego przedsiębiorstwa jest już dotychczas chronione ustawami szczegółowemi jak o prawie autorskiem, o ochronie znaków towarowych, ustawą patentową, przepisami o ochronie firmy ustawa obecna ramy tej ochrony rozszerza, stając na gruncie zasady uczciwego obrotu.

Ustawa nie wdaje się w kazuistykę również odnośnie do drugiej formy nieuczciwej konkurencji, szkodzenia przedsiębiorstwu konkurencyjnemu, a mówi jedynie o szkodzeniu przez czyny sprzeczne z obowiązującymi przepisami albo z dobrymi obyczajami (uczciwością kupiecką).

Jest to wielka zaleta ustawy, która przestaje być sztywną i da się zastosować do ciągłej przemiany stosunków życia gospodarczego a zwłaszcza w dziedzinie przemysłu i handlu.

Jakie represje stosuje ustawa przeciw nieuczciwej konkurencji?

I w tym kierunku nowa ustawa poszła szlakiem francuskim, przesuwając punkt ciężkości na dziedzinę prawa cywilnego.

Ustawa daje poszkodowanemu przedsiębiorcy prawo do żądania zaniechania czynów i usunięcia wogóle przyczyn, które powodowały nieuczciwą konkurencję, ponadto domagać się on może wydania niełusznego, kosztem jego osiągniętego wzbogacenia z trzech lat ostatnich licząc wstecz od dnia, w którym skarga wpłynęła do sądu.

W wypadku złego zamiaru lub oczywistego niedbalstwa krzywdziciela winien tenże wynagrodzić całą szkodę a ponadto dać zadośćuczynienie za wyrządzone krzywdy osobistej natury przez ogłoszenie wyroku, przez odpowiednią deklarację publiczną.

Spory o te naruszenia cywilne należą do sądów handlowych, które mają najbliższy kontakt z życiem handlowo przemysłowem.

Poza skutkami cywilnemi przewidziane są jednak sankcje karne w wypadku rozmyślnego wprowadzania w błąd publiczności, rozszerzania świadomie nieprawdziwych świadomości, które mogą podziałać odstraszająco na odbiorców konkurencyjnego przedsiębiorstwa lub podkopać jego kredyt, w wypadku wyjawiania tajemnic handlowych lub technicznych tegoż przedsiębiorstwa.

Orzecznictwo należy na ogół do karnych Sądów Okręgowych, postępowanie wdraża się z reguły na wniosek pokrzywdzonego, a kary są bądź pieniężne do 12.000 zł. bądź też kary aresztu do 6-ciu tygodni, może jednak nastąpić i kumulacja obu kar.

Ustawa odnosi się również do przedsiębiorstw rolnych, leśnych, i górniczych, a do zawodów wolnych jedynie o tyle, o ile, już organizacja danego zawodu nie karze nieuczciwej konkurencji w drodze dyscyplinarnej (jak np. u adwokatów, lekarzy itp)

Ustawa nie uchyla dotychczasowych ustaw szczególnych, zahaczających o dziedzinę nieuczciwej konkurencji, a daje pełnomocnictwo Rządowi do zakazania pewnego typu umów, jako niezgodnego z zasadami uczciwego obrotu (np. umowa lawinowa) jakoteż do wydawania zarządzeń na granicy celnej celem przeciwdziałania nieuczciwej konkurencji w handlu zagranicznym.

Zaznaczyć należy, że ten punkt był zwalczany przez podpisanego, gdyż daje Rządowi broń, która może wyjść poza ramy i intencję tej ustawy i stać się hamulcem handlu zagranicznego.

Posłowie Koła Żyd. Hartglas, Feldman i podpisany dążyli również do wprowadzenia norm, zakazujących nawoływania do bojkotu gospodarczego wychodząc ze słusznego założenia, że pod płaszczykiem szczytnych haseł „nadpatrjotyzmu" kryje się brudna konkurencja.

Usiłowania te jednak rozbiły się o świadomy opór większości.

Natomiast uchylone zostały drogą poprawki posła Feldmana te ucią żenia, jakie specjalnie nałożone być miały na detalistów.

Na ogół skonstatować wypada że ustawa jest oparta na nowożytnych podstawach i stać się może dodatnim czynnikiem życia gospodarczego, jeżeli wykonawcy staną na wysokości zadania i w szerokie ramy włożą treść żywą.

Dr. Emil Somerstein.

DROGI EKSPORTU Z ŁODZI DO PERSJI.

W związku z wyjazdem do Persji przedstawiciela Związku eksportowego polsk. przem. włókienniczego. zwróciliśmy się o udzielenie informacji o rynku perskim do p. dr. Tadeusza Skowrońskiego, kierownika referatu bliskiego Wschodu ministr. spr. zagr., który niedawno powrócił do Warszawy z Rosji, gdzie bawił w sprawach, związanych z zakończeniem rokowań o zawarcie polsko perskiego układu przyjaźni i traktatu handlowego.

Wedle udzielonych nam informacji, rokowania o zawarcie obu układów doprowadzone zostały niedawno przez posła polskiego w Teheranie, p. St. Hempla przy współudziale p. Skowrońskiego do pomyślnego wyniku. Oba układy mają być wkrótce podpisane, co pozwoli w szerszym niż dotychczas rozmiarze kierować nasz eksport do Persji, która przed wojną była wielkim odbiorcą produktów, przemysłu polskiego, eksportowanych przez Rosję.

Kupcy perscy posiadają jeszcze z owych czasów dużą znajomość naszego rynku, a Łódź uchodzi w opinji tamtejszego kupiectwa za największy ośrodek przemysłowy świata.

Za tem powinna iść sprawa zainteresowania się rynkiem perskim przez naszych przemysłowców, którzy dotąd grzeszyli pod tym względem. Dopiero w ostatnich czasach przemysł łódzki stara się odzyskać na nowo utracone w Persji rynki i możliwości zbytu swych produktów.

Polska inicjatywa handlowa w Persji łączy się ściśle ze sprawą należytej komunikacji w tym kraju. Obecnie Persja posiada trzy główne szlaki komunikacyjne. Pierwszy z nich, najżywotniejszy prowadzi przez zatokę Perską, skąd towary są przewożone karawanami wielbłądów do Teheranu przez Buszyr lub Ahwaz. Droga to bardzo uciążliwa, a dostawa towarów tym szlakiem trwa od trzech do pięciu miesięcy.

Drugi szlak komunikacyjny prowadzi przez Rosję, od morza Czarnego do Batum, skąd koleją do Baku, następnie przez morze Kaspijskie do Pachlewi, a stąd drogą samochodową lub karawanami wielbłądów na przestrzeni 450 kilometrów.

Trzecia droga, mało dotychczas wyzyskana, chociaż najdogodniejsza dla transportów towarowych z Polski do Persji, prowadzi przez terytorjum tureckie, a mianowicie przez Trebizondę na Erzerum do Tebris, który stanowi główny ośrodek handlowy Persji. Droga ta ma tę zaletę, że nie trzeba towarów przeładowywać i że przechodzi ona przez najbogatszą prowincję Persji, Aserbejdżan, podczas gdy inne szlaki prowadzą przeważnie przez pustynię.

Transporty mogą iść latem i zimą, a przewóz jest tańszy, niż drogą na Rosję. Transport z Trebizondy, głównego ośrodka handlowego Persji, trwa latem 37 dni, a zimą jeszcze mniej. Z Łodzi towary na ten szlak kierowane być muszą na Lwów, Czerniowce i Monstancę.

Dolar i Złoty.

W dniu wczorajszym na łódzkim nieoficjalnym rynku walutowym kurs dolara kształtował się na poziomie 9 złotych.

Tranzakcji dokonano mniej niż dnia poprzedniego. Wogóle kupujących jest bardzo mało. Kupują jedynie ci którym koniecznie potrzeba efektywnej waluty zagranicznej w celu pokrycia swych zobowiązań. Kupujących w celu spekulacji obecnie wcale niema.

Tendencja w dalszym ciągu zniżkowa.

Z Warszawy donoszą:

Na wczorajszej giełdzie walutowej obroty się zmniejszyły. Zapotrzebowanie w sumie 50.000 dolarów zostało zupełnie pokryte. Ponieważ banki prywatne pokryły 35 000 dol. resztujące więc 15000 dol. sprzedał Bank Polski. W dniach ostatnich banki prywatne posiadają znaczne wpływy walut obcych, wobec czego większy przydział Banku Polskiego staje się zbyteczny.

Waluty amerykańska i europejskie miały tendencję słabszą Je ynie nastąpiła znaczna poprawa waluty francuskiej, tak chwiejnej od dłuższego czasu ze względu na ciągłe przesilenia gabinetowe Bank Polski przy skupie dolarów utrzymał wczorajsze ceny (9— za dolary, 9,5 na wpłaty i czeki na Nowy Jork).

W obrotach prywatnych od południa wczoraj kurs dolara ulegał tylko drobnym fluktuacjom (9.04 9.02)

Urzędowa ceduła giełdy warszawskiej z dnia 28 lipca 1926 r.

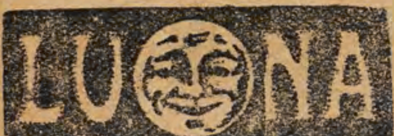
Dol. St. Zjedn. 9.01, 9.02, (sprzedaż kupno 9.04, 9.—).

CZEKI:

Dolary 21.25 21 30 21.20
Holandja 366.75 367.66 365.84
Londyn 44,35 44 30 44.41 44.16
New-York 9.05 9 10 9.12 9.08
Paryż 20.75, 20.80 20.70
Praga 27.00 27.07 26.93
Szwajcarja 176.60 177.04 176.16
Włochy 29,60 29.67 29.53
Sztokholm 244.30 244.90 243.70

AKCJE.

Bank Polski 78.— 79.50 79.—
Bank Zjedn. Ziem. Polskich 0.85
Zachodni 1.20
Zarobkowy 5.25
Kijewski —
Zgierz —
Spiess 2.—
Elektryczność 42.—
Siła i Swiatło 0.30,
Chodorów 5.10 5.40
Czersk 0.45 0.44 .—
Częstocice 1.10, .—
Gosławice 1.75. 1.60
Firley 0.41,
Michałów 0 25 .—
Cukier 2.90, 2.75, 2.85
Łazy 0,14, 0.15
Wysoka 2.35,
Węgiel 65.50, 67.50, 67.—
Polsk Przem. Naft. —
Nobel 2.40 2 45 2.37
Cegielski 8.50 8.75
Żegluga 0,15
Brown Bovery 0.75 1.—
Lilpop 0.84 0,90, .—
Modrzejów 3.15, 3.40,
Norblin 1.08 .—
Nafta 0.40, 0.70
Fitzner 1.50, 1.60.
Ostrowieckie 6.15 6.30 6.20
Parowozy 0.26 0.30
Pocisk 0.75
Rudzki 1.19, 1.17, 1.20
Starachowice 1,72 1.83 1.78
Ursus 0.83 0.85
Zawiercie 9.75
Borkowski 0.90
Haberbusch 7.75 8.—,
Spirytus 2.25 2.80
Lombard —
Dyskontowy 6.50
Żyrardów 10.— 10.50 10.30
Rohn i Ziel 0.40

Dziś wielka premjera! 1) **SZANTAŻYSTA MAŁŻEŃSTW** (5 ofiar uwodziciela)

Niebywały, podwójny, 16-aktowy program!

Wspaniały dramat życiowy w 8 u aktach o nieposzlakowanie wysokim poziomie.

W rolach głównych: Erna Morena, Evi Eva, Erika Glessner, Małgorzata Kupfer, Uschi Ellest i Reinhold Szyncel.

2) **JAK POSTĘPOWAĆ Z MĘŻCZYZNAMI** Wspaniały 8-akt. dramat życiowy zawierający nieocenione wskazówki dla kobiet i dający odpowiedzi na ankiety: „Jak uchronić małżeństwo od spowszednienia". „Jak zabezpieczyć się przed zdradą męża", „Jak postępować z kochankami mężów". „Jak uleczyć męża z choroby, której na imię „zdradomanja".

W rolach głównych: LIA LEE i JAMES KIRKWOOD. Orkiestra symfoniczna pod kierunkiem p. S. BAJGELMANA. Ceny miejsc od 1 go złotego. Najchłodniejsza sala Taras ogrodowy

Na uroczystość dożynków
(„Chag gmirat hakacir hariszon")

po raz pierwszy na fermie naszej obchodzoną, która się odbędzie w Niedzielę, dnia 25 b. m. o godz. 3 i pół po poł., uprzejmie zapraszamy wszystkich Członków i Sympatyków naszej instytucji.

Dojazd tramwajem zgierskim do remizy w Helenówku. Tramwaje odchodzą co 20 minut. Powrót zapewniony.

Zarząd Internatu dla dzieci Żydowskich i Szkoły Rolniczej w Helenówku.

Wełna słoneczna
DO ROBÓT RĘCZNYCH
I. FUKS, Łódź
Nowomiejska 7, telefon 26-97.

Leczniсa
lekarzy specjalistów
i gabinet lekarsko-dentystyczny
Zgierska 17, tel. 16-33.

Dr. Rakowski	Choroby nosa, gardła, uszu.	10—11, 2—3 6.30—7.30.
Dr. Rożaner	Choroby skórne i weneryczne.	10—11, 1—2.
Dr. Goldsztajn-Polak	Choroby oczu.	1—2, 7—8.
Dr. Justman	Choroby nerwowe.	12—2.
Dr. Rozencwajg	Choroby dzieci.	10-12,30, 4-5.
Dr. Papierny	Choroby kobiece i akuszeryjne.	11.30—1 5—6.
Dr. Kantor	Choroby chirurg.	3-4 niedz. 1-2.
Dr. Wajnberg	Choroby wewn., serca i płuc.	11—1, 5.30—7
Dr. Stupel	Roentgenolog.	10—12, 4—6.
Lek. dent. L. Prusak	Lekarz-dentysta.	10—2.
Lek. dent. N. Rozes	Lekarz-dentysta.	4—7.

Lecz. zębów, jamy ustnej, korony, mosty i t. d.

Przy lecznicy — utworzono **instytut roentgenologiczny.**

Leczenie chorób skórnych (FAWUS) za pomocą promieni Roentgena, naświetleniem i prześwietleniem lampą kwarcową, djatermą, elektryzacją. :—: WSZELKIE ANALIZY.

Kurs dla jąkających się.

Szczepienia przeciwko szkarlatynie od 4-5 pp.

LECZNICA OTWARTA również w NIEDZIELĘ.

WIZYTY NA MIEŚCIE.

UWAGA: Dr. Justman powrócił z urlopu.

Kinematograf „OSWIATOWY"
Wodny Rynek

DLA DOROSŁYCH! Od 20 b. m. DLA DOROSŁYCH!

„Scaramouche"

Dramat w 9 częściach osnuty na tle powieści R. Sabatiniego.

DLA MŁODZIEŻY! DLA MŁODZIEŻY!

Na dymiącym wulkanie

12 aktów (zakończenie) podług arcydzieła Juljusza Vern'ego p. t. „PODRÓŻ NAOKOŁO ŚWIATA"

Następny program: „GORĄCZKA ZŁOTA" z Charlie Chaplinem.

W niedzielę, dnia 25 b. m. odbędzie się **wycieczka do Sanatorjum „ROZALINY"** w Kałach pod Łodzią.

na którą jaknajuprzejmiej zaprasza swych sympatyków Zarząd Łód. Żyd. Tow. Opieki nad Sierotami Północna 38.

Odjazd specjalnymi wagonami tramwajowymi o g. 4 p. p. z Rynku Bałuckiego, powrót około 7.30 wieczór. 773

ZAKŁAD FRYZJERSKI
Piotrkowska 17 (w podwórzu).

Salon damski:		Salon męski:	
Strzyżenie Pań	0.80 gr.	Golenie z wodą kol.	0.30 gr.
Ondulacja	1.— zł.	Strzyżenie	0.70 „
Mycie głowy wraz elektrycznem suszeniem włosów	1.50 zł.	Strzyżenie chłopców maszynką	0,50 „
		Mycie głowy	0.50 „

Elektryczny masaż twarzy 0 50 gr.

Manicure 0.70 gr.

Farbowanie, czesanie, tlenienie etc.

Dla Pań specjalne kabiny!

Przewóz Mebli
w mieście i za miastem

w specjalnie wygodnych wagonach (mniejszych i większych) po cenach konkurencyjnych.

LECZNICA
lekarzy specjalisów i gabinet dentyst.
ul. Piotrkowska 62. Tel. 31-53.

Choroby dzieci	Dr. St. Gutentag „ L. Familier	Od 10-11 i od 6—7 „ 12-1 „ 4—7
Choroby wewnętrzne	Dr. B. Robinson „ M. Wolfson „ A. Tenenbaum	Od 10-11 i od 7—8 „ 12-2 „ 4-6
Choroby chirurgiczne	Dr. Fokszański „ I. Szreiber	Od 1.30—2.30 „ 4-5
Choroby kobiece i akuszerja	Dr. D. Alterman „ M. Feldman „ Ch. Zeldowicz-Klaczkowa „ G. Zand-Tenenbaumowa	Od 11-1 „ 5.30—7.30 „ 3-5 niedz., Wtorek, Czwartek, Sob. Od 3-5 niedziela, pon., środa, piątek
Choroby nerwowe	Dr. M. Maślanka	Od 1-2.30
Choroby skórne weneryczne moczopłciowe	Dr. P. Braun „ J. Sołowiejczyk	Od 12-3 „ 5-8
Choroby oczu	Dr. I. Stupay „ S. Holenderska	Od 1—2 6—8 w niedz. 12—2
Choroby uszu gardła nosa	Dr. M. Klaczko „ Bol. Kon	Od 11—1 i od 7—8 „ 3—5
Choroby zębów i jamy ustnej	Lek. dent. S. Szewes „ M. Reznikowa „ B. Czudnowska „ N. Kacenbogen	Od 9-11 i od 8-9 „ 11—2 „ 2—5 „ 5—8

Lecznica czynna od 9 rano do 9 wiecz.

Wykonywa się operacje, NAŚWIETLANIA LAMPĄ KWARCOWĄ, elektryczne i analizy.

Zęby sztuczne, korony, mostki złote platynowe i t. d.

Wizyty w mieście. Dyżury nocne. Pomoc akuszeryjna.

Ukazał się świeży numer pisma tygodniowego „PRAWDA"

TREŚĆ NUMERU:

Drugi akt. Zmiana konstytucji i pełnomocnictwa. Mowa premjera. Reorganizacja armji. Kapitalne zagadnienie. I we Francji się przeżywa. Ślady Gemmerera w deklaracji rządu. Źródła niedoboru budżetowego. Traktat z Niemcami. Odrodzenie ententy. List z Algieru. Szkolnictwo powszechne w Polsce. Ukazały się wiersze. Ulubieńcy świata. Rynek pieniężny i giełda. Warkocz i peruka w Anglji.

Dentystka Drajzensztokowa
89 Piotrkowska 89
wznowiła przyjęcia.

Dr. med. STUPEL
12 SZKOLNA 12
Choroby skórne, włosów, weneryczne i moczopłciowe. Leczenie światłem: (Roentgen, lampa kwarcowa). Elektro-terapia.
Przyjmuje od 6—9 wieczór.

PIĘKNA CERA

decyduje często o powodzeniu kobiety, a jedynym długoletnio wypróbowanym środkiem kosmetycznym usuwającym radykalnie piegi, wągry, opaleniznę, oraz udelikatniającym i wybielającym cerę jest, był i będzie

Crem „LACTOLIN"
ŻĄDAĆ WSZĘDZIE.
Reprezentant na Łódź:
K. NOJMAN, Zielona 42

1 lub 2 pokoje
umeblowane
połączone lub oddzielnie od zaraz do wynajęcia.
Andrzeja 7, mieszk. 8. front

Pokój słoneczny
oddam.
Wiadomość: ul. Cegielniana 36, m. 11 do godz. 12 ej rano.

Parasole
własnego wyrobu
po cenach fabrycznych poleca
L. ABRAMOWICZ
23 ZAWADZKA 23
UWAGA: Wszelkie reperacje uskuteczniа się solidnie i szybko.

Sklep frontowy
POSZUKIWANY
w dzielnicy — początek Nowomiejskiej, Plac Wolności, Piotrkowska do ul. Narutowicza. Pośrednicy nie wykluczeni. Wiadomość: Biuro „Credit", Piotrkowska 31, telefon 38-01. 779

Rowery, patefony reperuje solidnie i tanio warsztat reperacyjny „TORPEDO". Centrala: Łódź, Pomorska 39, oddział: Wiśniowa - Góra, willa „Krenier". Na miejscu: cyklodrom, sprzedaż rowerów i części zapasowych. 710

Wyrób kuchenek kaflowych i piecyków szamotowych. Cena kuchenki zł. 50. Sprzedaż za gotówkę i na raty K. H. Brandt, dawniej Zgierska 68, obecnie Zgierska 98

Hebrajskiego i przedmiotów judaistycznych udziela nauczyciel szkół prywatnych. Plac Wolności 6, poprz. oficyna. 525

Moszek - Szymon Pawłowski zgubił dowód osobisty wydany przez Komisarjat Rządu na m. Łódź. 765

Poszukiwane
1 duży lub 2 małe pokoje z kuchnią
wprost od gospodarza za wysokie komorne.
Oferty sub. „I. D." do adm. „Wiadomości Codziennych".

Dr. med.
L. Prybulski
Zawadzka 1.
Telefon Nr. 25-38.
Choroby skórne włosów, weneryczne i moczopłciowe (leczenie światłem) Lampa kwarcowa i promieniami Roentgena.
Przyjmuje od 9—2 i od 5—8
Dla pań od 4—6
Oddzielna poczekalnia.

Inteligentna panna poszukuje posady jako sprzedawczyni lub t.p. Wymagania skromne. Pierwszorzędne referencje. Łaskawe oferty do admin. niniejszego pisma pod „R. K."

Akuszerka Zalcmanowa, ul. Traugutta 5, m. 2 przyjmuje zamówienia i wizyty. Biednym codziennie od 9—11 porady darmo.

Ogłoszenia: ZWYCZAJNE 8 gr. za wiersz milimetrowy, jednołamowy (na stronie 10 łamów), w tekście 40 gr. (strona 4 łamy). NADESŁANE: nekrologi 30 gr. ZAMIEJSCOWE: o 50 proc. drożej, a ZAGRANICZNE: o 100. DROBNE: 10 groszy. Poszukiwanie pracy 5 groszy.

Prenumerata: w Łodzi 4 zł 20 gr. miesięcznie, zamiejscowa 5 zł. 20 gr. miesięcznie, zagranicą 7 zł. 20 gr. Odnoszenie do domów 30 gr. miesięcznie.

Za wydawnictwo: redaktor odpowiedzialny S. GULDER. Czcionkami wydawnictwa „Wiadomości Codzienne"

Odbito w tłoczni B-ci A. i I. Holcman, Zawadzka № 7